

NARODNI LIST

Glasilo narodne stranke za Štajersko.

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Graška cesta št. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrť leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 20 vinarjev ena petit vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Beseda o glavnem zboru narodne stranke.

Za glavni zbor stranke je vse pripravljeno. Glavni zbor se vrši nepreklicno v nedeljo 3. novembra t. l. v Celju. Zborovalo se bode v veliki dvorani Narodnega doma. Začetek zborovanja je ob 1/2 11. uri dopoldne. Zborovanje bode trajalo do 1/2 2. ure. Potem se zborovanje prekine zaradi obeda za 1 uro. Ob 1/2 3. uri popoldne se glavni zbor nadaljuje. Na dnevnem redu sta govora državnih poslancev Robleka in Jezovnika o narodnopolitičnih in gospodarstvenopolitičnih vprašanjih z ozirom na državni zbor. Posebne predmete zborovanja tvori splošno poročilo o stanju in bodočih nalogah narodne stranke, šolsko, kmečko, trgovsko in obrtno in delavsko vprašanje in poročilo o strankinem glasilu. Kakor je iz tega razvidno, bode letošnji glavni zbor velezanimiv in največjega pomena za bodočnost štajerskih Slovencev. O vsakem vprašanju se bode otvoril razgovor ter se bode glasovalo o stavljenih predlogih. Na predvečer glavnega zbora bode imel sejo glavni odbor stranke, h kateremu imajo pristop tudi drugi zaupniki stranke. Vabila so že v tisku in se bodo te dni razposlala okrajnim odborom, da jih razdelijo med zaupnike in sploh somišljenike. Kdor bi vabila slučajno ne prejel, naj se oglasi za isto pri izvrševalnem odboru v Celju. Na dan glavnega zbora se bode volil tudi nov glavni odbor stranke, izvrševalni odbor in načelstvo zadruga „narodne založbe“, ki se ustanovi za vzdrževanje „Narodnega lista“. Nočemo rabiti kopice navdušujočih besed, s katerimi bi vabili k udeležbi. Prepričani smo namreč, da bode udeležba zelo častna in dobivamo iz vseh krajev tozadevna obvestila. Pridite torej, možje narodnjaki, k glavnemu zboru naše organizacije. Posvetimo dan **3. novembra** skrbi za bodočnost našega naroda. Posvetujmo se in sklepajmo o vsem, kar se Vam zdi v prid in procvit štajerskega Slovenstva potrebno. Pri delu narodne stranke biti soudeleženi bodi vam čast in ponos.

Nagodba.

Dne 16. t. m. je predložil ministerski predsednik Beck nagodbene predloge, t. j. načrt pogodbe med Avstrijo in Ogrsko za nadaljnih deset let. Kakor smo že sporočili, je zadela na obeh straneh, i v Avstriji i v Ogrski, na precejšen odpor, ki je pa le navidezen, ker gotovo je danes, da je že v obeh zbornicah zagotovljena nagodbi večina.

Glavne poteze nagodbenega načrta so: Carinsko-trgovinska zveza med Avstrijo in Ogrsko sloni kakor doslej na podlagi neomejene svobode gospodarskega prometa za notranjo in na podlagi popolne gospodarske skupnosti za zunanjo gospodarsko in trgovinsko politiko. Carinsko politična skupnost je utrjena potom obvezne pogodbe in zajamčeno je vzdrževanje enotne carinske meje. Nobeno državno ozemlje ne more svojevoljno izpremeniti tarifa niti v celoti niti v posameznosti. Nasproti inozemstvu ne moreta niti Avstrija niti Ogrska vsaka sama zase odpovedati pogodb, ki nimajo določenega odpovednega termina, dokler velja nagodba.

Na polju obrtne in industrijske politike je določena obrtna svoboda, svoboda naselitve ter osebnega in blagovnega prometa. Svobodni blagovni promet se je s posebnimi določili, ki preprečujejo dvojno obdačenje blaga, obvaroval pred bremenom pod različnimi pretevezami. Odpravi se ogrski prevozní davek na Donavi.

V vprašanju železniških tarifov se je nagodba bistveno spremenila v korist Avstrije.

Glede sporazumljenja obeh vlad za železniško zvezo z Dalmacijo, t. j. zveza Novomesto-Metlika-Karlovac in Ogulin-Otočac-Gospič-Gračac-Pridubici-Knin, smo že povdarili, da je to za Slovence ena največjih pridobitev. Belokranjska železnica je že stara naša zahteva. In ne le to, ampak tudi Dalmacija se odpre novemu svetovnemu prometu.

Agrarna stran nagodbe se omejuje skoraj izključno na določila glede prometa z živino; reči pa se mora, da se je v tem avstrijskim agrarcem precej ugodilo. Dovoljuje se uvoziti zdrave klavne prašiče iz neokuženih gospodarstev na konzumne trge in javne klavnice pod pogojem, da se v teku 8 dneh zakoljejo. V kraje, kjer ni pravih klavnic in trgov, se sme uvažati le s posebnim dovoljenjem za vsak posamezni slučaj in ta živina se zakolje pod živinozdravniškim nadzorstvom v 3 dneh. Dovoljenje se pa da le, če ni nevarnosti kuge. Prešiče za rejo se

more uvažati le potom železnice, na podlagi dovoljenja za vsak posamezni slučaj in šele, če se je po 40dnevnom opazovanju dognalo, da ni nevarnosti za kugo. Ako se pa vzlic temu zanese kuga, se vvoz lahko omeji na kuge proste kraje ali pa celo prepove. V svrhu preprečenja gobčne in parklene kuge se mora na živinskih trgih goveda za rejo in uporabo, predno se dovoli izvoz, natančno preiskati od živinozdravnika in posebič zaznamovati, da je vsaka pomota nemogoča, a tudi v kraju, kamor je uvožena živina namenjena in je došla, jo mora živinozdravnik dotičnega državnega ozemlja preiskati. Na Ogrskem poslujoči živinozdravniški delegati imajo pravico kontrolirati, ali ogrske oblasti izvršujejo pri živini, ki se k nam izvaža, živinozdravniško kontrolo, ki je bila dozdaj neobvezna.

Z ozirom na novo avstrijsko vinsko postavo se Ogrska tej postavi prilagodi, Avstrija pa dovoli tokajskemu vinu varstvo za seznambo provenijence. Ogrska ima reformirati tudi borzo.

O sporih med obema vladama glede nagodbe bo razsojalo posebno razsodišče.

Tudi finančna stran nagodbe se je rešila deloma v korist Avstrije.

Potom posebnih določil se tudi prepreči dvojno obdačenje podjetij, ki raztezajo svoj promet in obrat na obe državni polovici.

Bančno vprašanje, t. j. vprašanje, ali naj ostane avstro-ogrška banka še tudi po preteku bančnega privilegija l. 1910. skupna ali ne, se ni rešilo.

Glede kvote, t. j. glede prispevkov obeh državnih polovic k skupnim državnim izdatkom, se je določilo, da imata kvotni deputaciji razmerje določiti tekom 4 tednov od 16. okt. počenši; če pa tega ne storita, morata predložiti oba ministerska predsednika državnima zboroma kvotno razmerje 63'6 (Avstrija) : 36'4 (Ogrska); prispevek Ogrske se torej poviša za blizu 2%.

Vseslovenski trgovski shod

minolo nedeljo 20. t. m. v Ljubljani je pokazal, kako globoko se je misel organizacije že ukoreninila med našim trgovstvom, pokazal je najnujnejšo potrebo tesne organizacije vseh slovenskih trgovcev.

Dan 20. oktobra 1807 ostane velepomemben za razvoj slovenske trgovine, je podlaga za pot, po kateri naj gre — kakor je to povdaril

predsednik g. Lilleg — slovenska trgovina krepko navzgor. Nad 400 mož. večinoma srednjih in malih trgovcev, se je zbralo, med temi 14 iz Štajerske in 4 iz Koroške.

O vlogi trgovine v narodnem gospodarstvu je govoril g. dr. Majaron, kazoč na tozadevne vzglede v Angliji, Nemčiji, Belgiji, Holandski itd. Sprejela se je rezolucija: I. vseslovenski trgovski shod, zavedajoč se, da je trgovina tisti gospodarski faktor, ki slovenskemu narodu odpira vire čedalje večjih dohodkov in ki ga je v stanu povzdigniti do blagostanja in s tem do samostojne veljave, ako se izkoristi njegov prometni položaj in njegova nadarjenost, izreka, da mora in hoče slovensko trgovstvo stremeti za moderno spolnitvijo trgovine do najvišjih oblik. — O velikanskem pomenu Trsta za naše narodno gospodarsko življenje je razpravljal gosp. dr. H. Tuma, povdarjajoč, na kako važni točki so naseljeni Slovenci ob morju. In morje je bodočnost trgovine. Zato bodi naše stremljenje razvoj slovenskega gospodarskega, posebej trgovskega položaja v Trstu.

— O slovenskem trgovstvu na Štajerskem in Koroškem je zanimivo razpravljaj g. Jože Smertnik iz Celja ter na podlagi številčk pokazal razvoj naše trgovine. Prvo slov trgovino na Štajerskem je ustanovil Kapus l. 1858 v Celju. Pozneje, posebej ob razvoju združništva, se je razvijala tudi slovenska trgovina. Danes imamo 183 trgovin na Spod. Štajerskem, ki imajo od 50.000 do 100.000 kron letnega prometa. 160 od teh jih je z mešanim blagom, 13 jih odpade na Celje.

Imamo tudi obsežno trgovino z lesom; iz gornjesavinske doline se izvozi na leto nad 5000 vagonov lesa, iz dravske doline okoli 4400 vag. Važna je za nas trgovina s hmeljem, ki je pa žal še nimajo Slovenci v rokah. Velika je tudi trgovina z jajci in se izvozi od nas na leto okoli 2250 vagonov v vrednosti 16 milij. kron. Največja slov. trgovina je Jos. Černelčeva v Št. Petru pod Sv. Gorami. Posebnost pri nas je trgovina z bučnim oljem. Industrijskih podjetij imamo 12. Na Koroškem je doslej šele 5—8 slov. trgovcev. Da bo naša trgovina uspevala, nam treba trgovskih strokovnih šol, trdne organizacije. Zahtevamo pa tudi svojo trgovsko zbornico.

O slovenski trgovski izobrazbi je govoril trgovec Ulčakar iz Trsta ter se zavzel za ustanovitev višje trgovske šole v Ljubljani. — O koristi trgovske organizacije špeci-

elno z ozirom na razvoj slov. industrije je razpravljajal trgovcev Firsager.

Razpravljalo se je še o mnogih važnih slovenskega trgovstva in njegovega napredka se tičočih vprašanjih. Resnost razprav, globokost misli, izpovedanih na shodu, posebej temeljita razprava o poglobljenju organizacije slov. trgovstva — to je dičilo shod.

Misel na ustvarjanje slovenske industrije s strani trgovstva, velika misel gospodarske osvojitve Trsta in morja, in splošna poglobitev trgovske izobrazbe in organizacije na Slovenskem, to so lepi in dosegljivi cilji, ako je volje in vstrajne sile dovolj.

„Izobražen trgovec pa“ — da končamo z dr. Majaronom — „bo narodu z mnogimi obrestmi vračal, kar je iz njega dobil, pridobival bo narodnim proizvodom veljavo v svetu, množil bo narodovo premoženje, podpiral bo njegova kulturna in politična stremjenja, postal bo pionir njegove svobode in napredka.

Avstro-ogrška nagodba.

Piše dr. Z.

(Dalje.)

L. 1859. pa je bila avstrijska vojska v Italiji in ž njo vred absolutizem na smrt obsojen. V hudih finacijskih stiskah so začeli takrat na Dunaju resno na korenite preuredbe misliti. Že predno se je odpravila ustava iz leta 1849., ustanovil je cesar za Predlitavske dežele državni svet, kateremu je pripadala naloga oddajati kroni svoje mnenje v vladnih zadevah. S patentom z dne 27. marca 1860. pa se je uvedel takozvani širji državni svet, v katerega so vstopili tudi ogrski velikaši, ki so kmalu dobili večino za svoje zahteve, da je deželam z nekdanjimi lastnimi ustavami njih pravice vrniti. Praktična posledica teh zahtev je bil takozvani oktoberski diplom (20. oktobra 1860.), nova ustava, določujoča v glavnih potezah sledeče: Zakonodajstvo pripada kroni in deželnim zborom oz. v zadevah vsem deželam skupnih državnem zboru. Za skupno pa je določil diplom zakonodajstvo o denarstvu, o kreditnih, carinskih, trgovinskih, bančnih in prometnih stvareh; dalje o načinu izpolnjevanja vojaške dolžnosti, o sestavi proračuna, o uvedbi novih ali zvišanju starih davkov, dočim so spadale druge zadeve v področje deželnih zborov. Oktoberski diplom je imel državnopravno zagotoviti zedinjenje cele države na podlagi gotovega kroga zadev, ki so se imele enotno na enotnem osrednjem državnem zboru reševati. Naglašajoč predvsem delokrog deželnih zborov je nameraval oktoberski diplom v prvi vrsti Ogrske pomiriti. Toda namen se je zopet izjalovil, kajti diplom je dajal Ogrom komaj senco tega, kar jim je jamčila ustava iz l. 1848. Splošno se je zahtevalo, da se jim le-ta zopet vrne. Ko se je razglasil 26. febr. 1861. takimenovani februarški patent, po kojem bi imel državni svet (zbor) s 343 člani odločevati o skupnih zadevah, pričeli so Ogrji v svojem ogrskem zboru odločen boj proti vsiljeni jim ustavi. Ogrji so zahtevali vrnitev ustave iz l. 1848., svoje odgovorno ministerstvo itd. trdeč, da imata Ogrska in Avstrija edinole vladarja skupno. Dunaj pa je v klub temu, da je začelo na Ogrskem nevarno vreti, 21. avg. 1861. deželni zbor razpustil in upeljal po celi Ogrski obležno stanje z vojno vlado.

Avstrijska vlada je mislila na ta način Ogrske omehčati. Toda Ogrov le ni bilo v skupni državni zbor. Nasprotno, njih stvar se je začela na bolje obračati. Dunajska (Schmerlingova) vlada je imela s Slovani in Nemci hude boje. Vrh notranjih homatij je grozila vojska od zunaj. V tej zadregi je cesar 25. jan. 1865. ukazal, da se imajo priprave za preuredbo razmer na Ogrskem pospešiti, a Schmerling je delo zavlačeval. Med tem je o vel. noči t. l. priobčil Deak znamenit časopisni članek, v katerem je priznaval, da imata Ogrska in Avstrija od nekdanj več skupnih zadev, izjavil, da Ogrji nikakor nečejo države razdirati ter je cesarja naravnost pozivljaj, naj se razmerje Ogrske do države zakonitim potom uredi.

S tem je bilo pogajanje med Ogrji in cesarjem takorekoč vpeljano. Ogrji niso zahtevali več neizpremenjene vrnitve zakonov iz l. 1848, marveč da se ti zakoni spravijo v soglasje z idejo skupne monarhije.

Da ne bi februarška ustava delala kakih ovir pri ureditvi razmer ogrskih in sočasno tudi ustavnih v Predlitavski, jo je cesar 20. septembra 1865. zrušil. Novoizvoljeni ogrski zbor je imel predvsem sestaviti osnutek bodoče ogrske ustave. Dan pozneje, t. j. 26. jun. 1866, ko je bila ogrska ustava v glavnih potezah izdelana, je bilo vsled vojne med Avstrijo in Pijemontskim na eni ter pruske vojne na drugi strani zasedanje ogrskega državnega zbora odgojeno.

Ko se je Avstrija iz bojišča pri Kraljevem Gradcu vrnila s krvavo glavo, pričela je takoj nadaljevati pogajanja z Ogrji. Le-ti so končno prodrli večino svojih zahtev, pri čemur jim je pomagal avstrijski zunanji minister Beust seveda proti volji tostranske vlade in v škodo za našo polovico.

(Dalje prihodnjik.)

Iz političnega sveta.

Državni zbor.

Seja v četrtek, dne 17. oktobra se je vršila v znamenju debate o razmerah pri železnicah in sicer tako glede osobja kakor glede prometnih razmer. Češki narodni radikalec Buřival je namreč vložil nujni predlog, da se zakonito uredi pogodbeno razmerje med železniškimi upravami in njih uslužbenci. Ko so železničarji prisiljeni vsled vedno večje draginje zahtevati izboljšanje svojega položaja, so imele železn. uprave gluha ušesa in žel. ministerstvo je vprašanje samo „študiralo“. Zato so segli uslužbenci po pasivni resistenci, ki je pravzaprav le zakonito izvrševanje dolžnosti. Skrčiti je treba dobo provizoričnosti, ki je obenem vprašanje v prvi vrsti tudi domovinskih občin. Tako je žel. uprava nedavno odpustila moža, ki je služil 30 let in ga naprtila domovinski občini. Rešiti pa je tudi vprašanje glede nočne službe, nedeljskega počitka, dopustov, vstvariti je mesta železn. nadzornikov, ker je delokrog generalne inšpekcije pretesno omejen, in rešiti je tudi vprašanje službene dobe. — Pri nadaljnji razpravi se je vnel oster spor med meščanskimi strankami in soc. demokrati. Nujnost predloga je bila končno sprejeta in po daljši debati tudi predlog sam.

Njeno oko je gledalo otožno, a vendar angelsko milo. Prosil je milosti in usmiljenja. Ko stopi pred inkvizitorja, sklene svoje snežnobeke roke, a ustnice ji zatrepetajo komaj slišno: „Moj otrok!“ Le težko je še premikala obledele ustnice.

„Moja hči“, pravi inkvizitor s sladkim glasom, „tvoja sestra je luteranka in tebe se dolži, da si ji prigovarjala in bodrila k odpadu od naše svete rimsko-katoliške cerkve.“

„To ni resnica, to ni res“, zavpije nesrečnica z vso močjo, kar je je še imela v svoji veliki onemoglosti.

„Utemelji vendar svojo trditev! Dokaži svojo nedolžnost!“

„Moj otrok! Dajte mi mojega otroka nazaj!“ zakliče nesrečnica z glasom, ki bi omehčal tudi srce iz trde skale.

Ta otrok, ki ga je žena zahtevala s tako krčevito bolestjo, je bil star komaj osem dni. Takoj po porodu so ga ji odvzeli, njo pa začeli mučiti in trpinčiti, kakor so bili takrat vajeni.

Niti njene solze niti njene mile prošnje niso ganile inkvizitorju trdega in zakrknjenega srca. Arbuesu so bile solze mučencev vsakdanja potreba. Nenasitno in strastno je hlepel dokazati s krvavim preganjanjem luterancev svoj verski fanatizem.

V seji dne 18. t. m. se je nadaljevala debata o železniškem vprašanju; v debato je posegel tudi žel. minister Derschatta ter se izjavil za poddržavljenje vseh železnic. Grajal je nedostatke pri družbi državnih železnic. — Nato je stala seja v znamenju razprave o kričečih razmerah pri vojaštvu. Soc. dem. posl. Resel je stavil nujni predlog v zadevi pomiloščenja obsojenih narednikov Jecla in Severja, ki sta zakrivila nečuvne krivice vojakom, povzročila več samomorov, kar se jima je vse dokazalo. Že na tozadevno interpelacijo v minolem zasedanju je domobranski minister Latscher dne 23. julija izjavil, da sta obsojena vsak v štirimesečno ječo, dne 27. jul. pa sta bila že pomiloščena; torej je bilo pomiloščenje že 23. julija gotora stvar. Minister je torej takrat varal javnost. Narednika Jecla so poslali k prejšnji eskadri, kjer se je maščeval potem nad nekaterimi in delal nove krivice. Sploh pa je surovost in brutalnost v armadi splošno razširjena, od častnikov prehaja na podčastnike in ni se čuditi, če se gode slučaj, da so vojaki ob času vojaških vaj streljali na svoje predpostavljene. Govorili so še tozadevno in vsi obsojali razmere v vojaštvu poslanci Kunschak, Stransky, Schumeier, Haberman in drugi. Slab dan je bil 18. t. m. za ministra Latscherja, ki je nekako z visokega z drznim čelom bil resnici v obraz. Nujnost predloga in predlog sam sta bila sprejeta.

V seji dne 22. t. m. (torek) bi bila imela priti v razpravo nagodba. Toda nakrat so radikalni Nemci in Čehi zamašili dnevni red s petimi nujnimi predlogi, o katerih se je moralo takoj razpravljati. Govorilo se je v tej seji o poddržavljenju rudokopov in o omejitvi kartelov.

Deputacija sarajevskih tobačnih delavcev v parlamentu.

Dne 18. t. m. so prišli v zbornico odposlanci tobačnih delavcev iz Sarajeva, kjer sta jih vedla češka socialista Tomašek in dr. Leo Winter pred skupnega finančnega ministra Buriana. Deputacija je izročila ministru spomenico, v kateri prosijo delavci za zvišanje mezde in za zopetni sprejem onih delavcev, ki so bili v zadnjem štrajku v Sarajevu odpušteni iz tobačne tovarne in nadomeščeni s štrajkolomci. Minister je bil izredno prijazen in obljubil, da se mezde zvišajo, ukreniti hoče pa vse tudi zaradi zopetnega sprejema odpuščenih delavcev. — V enakem smislu se je izrazil zaradi poboljšanja plač bosanskim rudarjem.

Stališče domobranskega ministra Latscherja — omajano?

Neodločen način, kako je nastopal Latscher v zadevi raznih vojaških nepravilnosti, ki so prišle 18. t. m. na razgovor v parlamentu, je napravil tudi na vladi prijazne kroge mučen utis. Celo vladi prijazni listi priznavajo, da ni imel Latscher nobenega srečnega dne o priliki zadnje obširne debate zaradi trpinčenja vojakov.

Kriza v ministerstvu?

Zadnji čas so imeli časopisi mnogo pisati o nesporazumljenju med češkimi strankami, cesar posledica bi naj bila, da bi oba češka ministra Pacak in Fořt ali pa vsaj slednji morala odstopiti. Govorilo se je tudi o tem, da je min. preds. Beck Fořta trgovinski ministerski stolec ponujal,

LISTEK.

„Vera ljubezni“ v srednjem veku.

(Konec.)

Naj sledi še en prizor, posnet iz „Inkvizicijskega misterija“:

„... Ko sta (inkvizitor Peter Arbues kot preiskovalni sodnik in menih José) prišla k jetnišnici, so bili njeni hodniki zaprti. Dva krvninkova hlapca sta drvila z bičem šest jetnikov pred seboj. Med temi šestimi jetniki so bile tri ženske, izmed katerih je bila ena mlada, vitke rasti in izvanredna krasotica in je imela konopec v ustih, da ni mogla vpiti.

Nesrečniki so imeli razgaljeno vse gornje telo tja do bokov, tako ženske kakor moški. Bame so bile tako razbičane, da je kri kar curljala iz njih. Vendar vkljub vsem bolečinam in groznim mukam, nisi čul od nobenega najmanjše pritožbe ali godrnjanja.

Ko je prišel inkvizitor s svojim spremljevalcem v mučilnico, pripeljejo biriči mlado, krasno žensko predenj. Njeno smrtnobledo lice je pričalo, da je bolna in zmučena, da komaj stoji.

Inkvizitor da znamenje. Takoj pograbi surovi hlapci ubogo žrtev; vedeli so takoj, kaj imajo storiti.

Dva močna moža prineseta natezalnico na sredo sobe.

Ta grozna priprava za trpinčenje je lesena in podobna žlebu in je ravno tolikšna, da gre lahko en človek vanjo. Dno je iz neobdelanega bruna, kamor so polagali trupla. Vsa naprava je tako urejena, da je ležala glava trpinčene žrtve nižje, kakor noge.

Hlapci odstranijo prt, ki je pokrival obraz trpinčene. Razvezali so vrvi in tako oprostili ude groznih spon. Vrvi so se zajedle v meso prav do kosti.

José stopi osupnjen in prestrašen bližje in opazuje obraz nesrečne ženske. Potem pa pravi Petru Arbuesu:

„Gospod, trpinčenje je pri kraju. Ženska je mrtva.“

„Misliš?“ vpraša inkvizitor.

Tedaj pa vzdignejo hlapci truplo in ga postavijo pokonci. Ko je bilo telo zopet v normalni navpični legi, jame ženska močno ihteti in črna kri ji privre iz ust. Potem pa odpre svoje mile oči, zadnjikrat ji zatrepetajo ustnice: „Moj ubogi

českemu agrarcu Prašku, ki je pa ponudbo odklonil. Kakor pravijo zadnja poročila, so se Čehi začasno sporazumeli in torej ni govora o odstopu čeških ministrov.

Mirovna konferenca v Hagu

se je minolo soboto razšla brez vsakega uspeha. Sklenilo se je le, kako se bo vodilo odslej vojske na nekoliko modernejši način. In za to „veliko delo“ so odposlanci raznih držav toliko mesecev žrli denar davkoplačevalcev.

Občinske volitve v Belgiji

so se vršile dne 20. t. m. v celi deželi. Zmagali so v večini zedinjeni naprednjaki in socialisti.

Dopisi.

Iz Laškega trga.

Poročali smo že o lepem gmotnem uspehu „vinske trgatve“. Danes le še nekaj podrobnosti in podatkov. Lepa prireditelj je še danes vsem, ki so se je udeležili, v spominu in v besedi. Zlasti pa, da je to bilo v Laškem trgu, ki so ga že domačini in sosede davno položili spat. Pa niso imeli prav. Glas o „vinski trgatvi“ ga je spet zbudil in pri trgatvi ni bilo nikjer videti nobenega sledu prejšnje zasplosti. Priprave za trgatve so dale mnogo predarkov, truda in dela in skrbi. In vendar je šlo, ker so vsi pomagali. Par vodilnih rok, ki so odkazale vsakemu svoje mesto in delo, nekaj vspodbuje in veliko požrtvovalnosti. V slednjem oziru smo tekmovali. Vse so pa prekosile naše cenjene dame, na čelu jim gospa Elsbacherjeva. Očaral je vse njen krasni dom, „z grozdem obložen, da komaj drži“, čarobno osvetljen in tako vabljen, da se je človek vedno težko ločil od njega in ljubkih njegovih prebivalc, ko je bilo treba v vinograd, kjer je župan Rebol vabil k trgatvi in delil pravico poštenjakom in tatom. Bil mu je težek posel, kajti nabralo se je toliko nepoštenjakov, da je bil vinograd in vključno slabo delujoči policiji tudi zapor premajhen. Ob robu vinograda pa je svirala pod spretnim Korunovim vodstvom železničarska godba iz Zid. mosta, da je odmevalo po celem trgu, menjavajuč se komad za komadom s pevskim zborom na drugem koncu prostorne Pivnice. Pevci so pod pevovodjem Drolcem rešili svojo nalogo tako izborna, da so presenetili celo razvajene Celjane. Vse priznanje gre izredni vstrajnosti g. pevovodja, ki je v razmeroma kratkem času dosegel tako lepe uspehe, zahvala pa našim vrlim pevkam in pevcem, da so ga vsi tako požrtvovalno podpirali. Seveda bi pri naših skromnih močeh brez slavčka Vargazona in izurjenih pevk gđc. Šotl-ove in Breznikove iz Celja

pač ne bili izhajali. Naj jim bo veselje nad krasnim uspehom prireditve mala nagrada za njihovo požrtvovalno pomoč. Nikar zdaj nehati! Ob dolgih zimskih večerih naj nas spet zbira pesem v veselo družbo! Tako veselo, kakor je bilo pri „godbeni poskušnji“. Samo tako izborna moč kakor g. Dobršek je mogla takoj po prvi „poskušnji“ s svojimi „godci“ ob burnem priznanju občinstva trditi: „Tako znamo mi samo.“

Zahvalo izrekamo tudi vsem mnogoštevilnim darovalcem, ki so pripomogli, da se je odposlala za Laško tako častna svota 280 K kot čisti dobiček naši dični šolski družbi.

Sv. Juri ob juž. žel.

V zadnji številki Slov. Gospodarja si je tudi mene nekdo privoščil. Na dopis tega „resnicoljubnega“ lista, ki mi je po naključju v roke zašel, sploh nisem mislil odgovarjati, ko bi ne bil dobro poznani dopisnik tako nesramno lagal. Predbaciva mi, da je svoj čas „Domovina“ pisala, da nemškutarim v kmetijski podružnici. Nadalje laže, da „pod firmo c. k. kmetijske podružnice“ skrbno agitiram za narodno stranko; to presega meje predznosti. Pri obilih zborovanjih, sejah in poslovanju sploh se je strogo čuvalo, da se ni vteplo nikako politično strankarstvo, povdarjala se je le vselej in povsod potrebna in dobičkanosna stanovska organizacija, „kmetijska podružnica“, katera je že v tem kratkem času svojega obstanka z zares krasnimi uspehi in blagari za narod ponaša. Prav nesramna laž je pa tudi, da bi bil jaz kedaj na političnih zborovanjih agitiral za kmetijsko podružnico ali na podružničnih zborovanjih reklamo delal za narodno stranko. Naj bo tudi omenjeno, da se nisem nikdar vtikal v strankarstvo, ampak zasledoval in negoval le gospodarski napredek, in sem se zavzemal za kandidature g. Robleka, česar se tudi ne sramujem, z zgolj agrarnega stališča.

Kar pa se tiče tistega prešmantanega nemčurjenja pri podružnici c. k. kmetijske družbe, pa naj ne bo ta „narodni“ Slov. Gospodar kar nič v skrbeh. Podružnica dopisuje edino centrali (c. k. kmet. družbi) kakor vse druge podružnice nemški, vse drugo uradovanje je slovensko. Naj bo tudi omenjeno, da je ta „strankarska“ podružnica naročena na 5 iztisov „Kmetovalca“ in odstopi redno brezplačno 3 iztise „Kmetovalca“ in 1 iztis „Gosp. Glasnika“ kat. bralnemu društvu, 2 iztisa „Kmetovalca“ in 1 iztis „Gosp. Glasn.“ pa Javni ljudski knjižnici.

V opomin pa kličem kot snovatelj dveh kmetijskih podružnic vsem, ki proti rujejo: privoščite kmetu stanovsko organizacijo, od katere ima posredni kakor neposredni dobiček. Vsakdo, kdor nasprotuje tej gospodarski organizaciji (c. k. kme-

tijski družbi in njenim podružnicam), katera naj ostane nad strankami in se ne sme vpreči v politični boj, ako hoče za naše zatirano kmetijstvo blagodejno delovati, je morilec kmečke samozvesti in stremljenja do blagostanja. Zatorej je vsakdo dolžan ne samo trkati na svoja „junaška prsa“ in klicati: „jaz sem narodnjak“, temveč mora za gospodarsko ojačenje našega izmozganega kmečkega naroda kaj storiti, ne pa isto ovirati! 18. 10. 1907.

Z odličnim spoštovanjem

Josip Drofenik

kmetovalec in tajnik podružnice c. k. kmetijske družbe Št. Jur ob juž. žel.

Paka ob Hudiluknji.

Dne 13. t. m. je imel g. V. Ježovnik pri nas v gostilni „pri Bušnjaku“ shod, katerega se je udeležilo do 150 mož. Shod se je začel ob 3. uri popoldne in se je mirno vršil do pozno v noč. Prišel je tudi klerikalni „špijon“ Rok, znani virtuozi organist, kateri je nekaj „stenografiral“ na svoj cigaretni papir, da je podatke izročil!

Shodu je predsedoval g. Jurij Rajšter, podpredsednik je bil g. Jožef Berglez, reditelj pa g. Ignac Koren, vsi vrli posestniki na Paki. Govor gosp. drž. poslanca je napravil mogočen utis na kmečko in delavsko ljudstvo. Z velikim navdušenjem se je shod zaključil in se je poslancu izrekla soglasna zaupnica.

Mi z Vami, Vi z nami! in sledili so neprenehno gromoviti živio-klici.

Poljčane.

Pri nas imamo vrlo narodnega župnika, kateri je prebrisan politik. Lani se je spustil v nepremišljen volilni boj v najbolj nemškutarskih občinah poljčanske fare, kjer so bili kmetje popolnoma odvisni od nemškega kapitala. Seveda je župnik s svojimi kandidati povsod imenitno propadel in dosegel le, da sedijo sedaj v vseh teh občinah najzagrizenejši nemčurji. Narodni kmetje in menda tudi g. župnik so pa kmalu uvideli, da so uspehi mogoči samo tedaj, če bo naš kmet neodvisen od nemškega denarja in prosili za to župnika, da bi se potrudil za osnovanje posojilnice. A naš g. župnik za kaj takega ni imel časa. Rajši popravlja ključavnice v svoji kovačnici, kakor da bi kaj zastoj storil za ubogega kmeta. Ker vse prošnje niso pomagale, naprosijo nazadnje kmetje sami celjsko zvezo, ktera jim je blage volje pomagala osnovati rajfajznovko. Vsi poljčanski Slovenci so bili združeni v njej, brez razlike političnega mišljenja, saj je bila ustanovljena, da reši revnega kmeta nemčurskih verig. Vladala je najlepša složnost, kakor je pač za tako narodno izpostavljen kraj, kakor so Poljčane, neobhodno potrebno in v par mesecih si je pridobila posojilnica trdna tla. A župniku ni bilo prav, da nima on komande v posojilnici. Začel je kmete ščuvati brez vsakega vzroka proti celjski zvezi, čeravno jim je celjska zveza dajala denar pod boljšimi pogoji, kakor jim ga je obljubila ljubljanska zveza. Zato je tudi občni zbor posojilnice sklenil ostati pri celjski zvezi. Sedaj pa snuje župnik s par zapeljanimi kmeti novo posojilnico, akoravno ti zapeljani kmetje še danes ne vedo, zakaj so pravzaprav odstopili od stare posojilnice. Dasi je župnik vedel, da je nevarno cepiti kmete v dva tabora ravno v Poljčanah, kjer so združeni Slovenci pri zadnjih obč. volitvah zmagali komaj s pomočjo častnih občanov, dasi je moral župnik vedeti, da dve posojilnici v Poljčanah ne moreta živeti in da bo ravno njegova posojilnica šla rakom žvižgat, zlasti če bodo imeli pri njej moške kakor Gajšek prvo besedo, se vendar ni zmenil za vse to. In kako bo ta župnikova posojilnica delovala! Posojila bodo dobivali tisti, ki bodo hodili župniku roko lizat. Če so vredni posojila in če bodo sploh mogli kedaj posojilo povrniti, to bo postranska stvar, če se bodo le zavezali, da se bodo kot verni sužnji udali le brez-pogojno župnikovi komandi. In tako bo nastal v kasi kmalu primanjklaj. Pa kaj je to župniku mar. Saj dobro ve, da bodo kmetje plačevali s svojimi težko prisluženimi groši, če bo šlo vse v drumlje, on se bo pa lepo tiho potegnil v farovž in svojo kovačnico, kmete bo pa pustil na cedilu. Stara posojilnica pa v šolskih prostorih tudi sedaj v naprednih rokah izborna deluje. V odboru sedijo možje, ktere spoštuje vsa okolica, vodstvo je v izbornih rokah, posojilnica stoji na trdnih tleh in daje tako najboljše poročstvo za varstvo naloženega denarja.

Prilagamo današnji številki poziv na naročbo nemško-slovenskega slovarčka v žepni obliki, ki ga je izdal F. H. Schimpf v Trstu.

S katerimi vlaki se lahko pride na glavni zbor stranke:

Kdor se ne pripelje že v soboto dne 2. nov. zvečer, lahko pride v nedeljo 3. nov. s sledečimi vlaki:

Iz Maribora	gre ob 8 ¹⁵	zjut. in pride v Celje ob 10 ¹³	dop.
Iz Rogatca	„ „ 5 ²⁵	„ „ „ „ „ „ „ „	7 ²⁴ zjut.
Iz Konjic	„ „ 6 ⁵⁵	„ „ „ „ „ „ „ „	10 ¹³ dop.
Iz Spod. Dravograda (Savinski vlak)	„ „ 8 ⁰⁵	„ „ „ „ „ „ „ „	11 ⁰⁵ „
Iz Brežic	„ „ 4 ³⁴	„ „ „ „ „ „ „ „	9 ³⁰ „
Iz Zidanega mosta	„ „ 8 ⁵⁵	„ „ „ „ „ „ „ „	9 ³⁰ „
Iz Trbovelj	„ „ 8 ²⁸	„ „ „ „ „ „ „ „	9 ³⁰ „

otrok!“ In splaval je njen duh v neskončnost večnosti.

Dolgi razpuščeni lasje pa so obrobljali njeno lepo glavo, ki je omahnila na enega izmed hlapcev.

„Bog bodi milostljiv njeni duši“, zamrmra Arbues.

„Gospod, ako je pa bila ta ženska nedolžna?“ vpraša natihome José.

„Potem je pa v nebesih“, odgovori inkvizitor. „Zakaj torej tarnati in biti v skrbeh zaradi nje?“

Pri tem pa ni pomislil, da je imela ženska, ki je ravnokar preminula, tako pravico do življenja, kakor on.

Dva hlapca primeta truplo in ga odneseta.

Novo žrto so pripeljali pred njegovo Visokost in Vzvišenost. In tako se je vrstila žrtv za žrtvijo, da so nasitile verski fanatizem nadutih in zblaznelih inkvizitorjev.

Studeniški samostan.

(Zgodovinska dogodbica.)

Samostan je že precej star. Leta 1263. ga je dala sezidati Zofija pl. Rogaška. Cesar Jožef II. pa ga je — kakor mnogo drugih — odpravil l. 1782. Zakaj?

Bilo je neko nedeljo popoldan. Verno kmet-

ske ljudstvo je šlo k večernicam. Pri glavnih cerkvenih vratih je sedel razcapan berač ter prosil dohajajoče vbogajme. Darovali so mu, kolikor je kateri mogel.

Večernice s petimi litanijami, križevim potom in naukom za tretjerednike so bile končane in verniki so zapuščali cerkev. Med zadnjimi je prikrevsal berač ter šel trkat na samostanska vrata, Zvoni, trka in zvoni precejšen čas, predno mu pride odpirat kutarica. Berač jo ponižno poprosi milodara.

Samostanka pa berača ostro zavrne, ga hoče napoditi in vrata zapreti. Ali gorje! Berač se razkrinka in pred vratmi stoji sam cesar Jožef II. Prestrašena nuna jame milo prositi odpuščanja; toda cesar se ne da omehčati, temveč zahteva prednico ter ji zaukaže, da mora v štiriindvajsetih urah ostaviti mirno samostansko zavetišče s tovarišicami vred.

Tako se je tudi zgodilo.

Samostan je imelo pozneje v posesti par imovitih posvetnih mogočnjakov, dokler se niso l. 1885. zopet vrnile v njega Magdalenarce delat pokoro: dobro pit in jest, delat pa le toliko, da ne umrejo od dolgega časa.

Seveda cesarja Jožefa II. ni več.

Vabila za glavni zbor narodne stranke

so se odposlala na okrajne odbore in naj se oglašajo somišljeniki pri sledečih gospodih:

1. Celje-okolica-Teharje-Trnovlje-Levec: dr. Anton Božič v Celju.
2. Žalec - Petrovče - Vel. Pirešica - Gotovlje - Št. Peter - Št. Pavel - Griže: Jos. Širca, župan v Žalcu.
3. Braslovče - Gomilsko - Polzela - Rečica ob Paki: Jos. Cizel, trg. Polzela.
4. Vranski okraj: dr. Rih. Karba, zdravnik, Vransko.
5. Mozirje-Kokarje-Bečica: dr. Jos. Goričar, zdravnik, Mozirje.
6. Gornjigrad-Zadrebška dolina-Ljubno-Luče-Solčava: Avgust Drukar, notar, Gornjigrad.
7. Okraj Šoštanj: J. Volk, lastnik kem. pralnice, Šoštanj.
8. Slovenjegraški okraj: Jak. Vrečko, gostilničar, Slov. Gradec.
9. Marenberški okraj: Fran Pahernik, veleposestnik, Vuhred.
10. Dravska dolina: Viktor Glaser, lesotržec, Smolnik p. Ruše.
11. Maribor desni breg: Fr. Turner, posestnik in gostilničar, Fram pri Mariboru.
12. Slov. bistriški okraj: Fr. Koropec, velepos., Studenice pri Poljčanah.
13. Konjiški okraj: Avgust Kolšek, Konjice.
14. Maribor-mesto: Fr. Pišek (pisarna dr. Rosina), Maribor.
15. Maribor-levi breg: Ivan Robnik, uč. Sv. Križ p. Zg. Sv. Kungota in Frid. Zinauer, uč., Sv. Jakob v Slov. Gor.
16. Okraj Sv. Lenart: Fr. Štupica, notar, Sv. Lenart v Slov. Gor.
17. Okraj Gornja Radona: dr. Lev Kreft, zdravnik, Št. Jur ob Šč.
18. Okraj Ljutomer: Joško Rajh, ekonom, Mota p. Cven.
19. Okraj Ormož: Josip Šinko, župan, Središče.
20. Okraj Ptuj: Karl Zupančič, veleposestnik, Ptuj.
21. Okraj Rogatec (vzhodni del): Maks Berlig, trg., Žetale.
22. Okraj Rogatec (zahodni del): Vinko Žurman, pos., Rog. Slatina.
23. Okraj Šmarje: Fr. Ferlinc, župan, Šmarje pri Jelšah.
24. Okraj Kozje: dr. Ferdo Kunej, zdravnik, Št. Peter pod Sv. Gor.
25. Št. Jur-Dramlje-Kalobje: Jos. Čulek, učitelj, Št. Jur ob j. ž.
26. Okraj Laško (severni del): Iv. Doberšek, Laški trg.
27. Okraj Laško (Zidanimost - Loka): B. Jurko, nadučitelj, Razbor p. Loka pri Zidanem mostu.
28. Trbovlje-Hrastnik-Dol: Fr. Dežman, trg., Trbovlje.
29. Okraj Sevnica: Ivan Križan, Sevnica.
30. Okraj Brežice: Ivan Malus, Bizeljsko.
31. Vojnik-Višnjavas - Škofjavas-Novacerkev-Frankolovo-Dobrna: dr. Branko Žižek, zdravnik, Vojnik.
32. Ponikva: Franc Štor, posestnik, Boletina p. Ponikva.

Štajerske novice.

Slovenski napisi v Celju ali — „Amtsvorstand“ dr. Ambroschütz blamiran. Strašno so hoteli modri celjski očetje „udariti“ Slovence. Prepovedati so jim hoteli slovenske napise, ki molijo v mestni zrak. Slovenci pa so rekli, da je zrak božji in ne mestni in so se pritožili najprej v Gradec. Tam pa seveda radi koketirajo z našimi mestnimi modrijani — in so jim dali prav. A Slovenci se niso dali ugnati in so napravili pritožbo pri državnem sodišču, katero je p. ed par dnevi razsodilo da prepoved slovenskih napisov krši pravice jezikovne enakopravnosti, zajamčene po § 19. drž. osnovnih zakonov, — to se pravi z drugimi besedami: državno sodišče je priznalo, da so celjski mestni modrijani po naročilu „Amtsvorstanda“ storili krivičen, protipostaven sklep. Tako ima zdaj slavni jurist Ambroschütz že 3 občutne blamaže na hrbtu: zadeva Diehl-Stelzer, obč. volitve v celjski okolici in slovenski napisi. Upamo, da ga to vsaj nekoliko spametuje. — Na vrsti so pa Slovenci v Mariboru, da na podlagi državnega sodišča store

svojo narodno dolžnost. — Pritožbo za celjske Slovence sta napravila gg. dr. Hrašovec in dr. Štiker.

Zadnja sodnijska imenovanja in domišljavi Marckhl. Nenasitna nemška zagrizenost se zrcali v interpelaciji poslanca Marckhla, stavljeni v seji drž. zbora dne 16. t. m. Jedro interpelacije je, da smatra on in baje vsi južnoštajerski nemškutarji vsa uradniška mesta v onih krajih, trgih in mestih spodnjega Štajerja, katera so pri zadnji volitvi volila nemško, kot nemško posest. Marckhl se zaganja v justičnega ministra zaradi imenovanja slovenskega sodnega tajnika v Celju deželno svetnikom, in zaradi imenovanja Slovence sodnim tajnikom ravnotam. Svoje teatralično ogorčenje pa utemeljuje s trditvijo, da so bili volilni okraji dogovorno s strankami določeni, da so torej naši slovenski poslanci pri sklepanju novega volilnega reda pripoznali, da je mestni volilni okraj spodnještajerski nemška posest, da so torej — po njegovi zofistični logiki — tudi vsa uradniška mesta tega volilnega okraja nemška posest in se smejo zasesti le od Nemcev. — Do teh nazorov je slavnega Marckhla dovela le njegova brezmejna domišljavost, vsled katere misli, da je ljudstvo le za to tukaj, da uradnike plačuje, da se od njih pusti strahovati, sicer pa nima nikakih pravic. Sicer pa bodo domišljavcu Marckhlu že prihodnje volitve pokazale, kako „izključno“ nemški so ti kraji. — Naravnost predrzno, celo smešno-bedasto moramo imenovati Marckhlovo tolmačenje pojma narodne posesti. Takšnega tolmačenja je zmožen samo še kak prebivalec gotovega kraja blizu Gradca. — Nismo stezali rok po Vaši narodni posesti, ne zavidamo Vas, da imate tam, kjer stanujete v kompaktnih masah, uradnike svoje narodnosti, zahtevamo pa na naših tleh iste pravice za sebe. — Uradniki v Celju, Laškem, Šoštanju itd. niso le za dotično mesto ali trg nastavljeni, ampak za celo okrožje oziroma celi sodni okraj in ogromna večina tega je, — magari če štejemo po dvakrat se prave in polnemce, vendar le slovenska. To ljudstvo ima pravico — in jo bo vedno odločneje naglašalo — do svojih uradnikov, katere bo ono razumelo, kateri bodo hoteli in bodo sposobni uradovati v našem slovenskem jeziku. Takšne uradnike hočemo imeti in jih moramo dobiti vkljub Marckhlovi jezici v vseh krajih, katere „on“ smatra za „nemško posest“.

Zadružna Zveza v Ljubljani. Iz Rečice ob Savinji se nam poroča, da je zaračunila klerikalna Zadružna Zveza v Ljubljani „Hranilnici in posojilnici v Rečici“ za zadnjo revizijo znesek po 250 K. Zadružna Zveza je baje zaračunila za svojega uradnika zamudo časa, dijete, vožnjo itd. — Potem pa se hvalijo, da so največji prijatelji kmeta.

Uspeh savinskih hmeljjarjev. Ministerstvo je pred par dnevi izdalo izvršilne naredbe k hmelski provenienčni postavi. Vsakdo se še spominja, kako hud boj se je vnel zaradi njih med savinskimi in češkimi hmeljjarji. Hmeljarsko društvo v Žalcu se je ostro postavilo po robu zahtevam čeških hmeljjarjev, ki so naravnost šle nato, uničiti hmeljjarstvo izvenčeških dežel, in je poslalo dobro utemeljene zahteve savinskih hmeljjarjev ministerstvu. Poslanec Roblek je zastavil vse svoje sile, da te zahteve pridejo do veljave, in je bil večkrat pri ministrih ter posredoval v prid savinskega hmeljjarstva. Le odločnemu nastopu poslanca Robleka in hmeljarskega društva v Žalcu je pripisati, da je ministerstvo upoštevalo zahteve savinskih hmeljjarjev in vsaj nekaterim ugodilo. Tako je izrecni uspeh, da se sme savinski hmelj še nadaljnih 5 let prodajati pod imenom češkega hmelja. To je vsekakor lep uspeh in mi se ga iz srca veselimo.

Porotne razprave v Celju so se minuli ponedeljek zopet pričele. Vkljub temu, da smo o priliki zadnjega porotnega zasedanja jasno na zgledih dokazali, kake žalostne posledice imajo nemške razprave, vkljub temu, da je poslanec Roblek to v posebni interpelaciji ožigosal, se vendar justična uprava ni ganila in tekoče razprave se zopet vrše nemško. Proti slovenskim strankam pa govore Wurmser, Schäftlein i. dr. tako slovenščino, da mora stranke lomiti krč v črevah in možganih. Gospodje se bodo še morda nekaj časa upirali naši odločni zahtevi po slovenskih razpravah, toda pride tudi za njih čas, ko se bodo morali udati. — Poslanec Roblek pa bo tudi tokrat pri pravosodnem ministerstvu storil vse korake, da se škandalozne nemške razprave pri naših porotah odpravijo.

Zveza južnih Slovanov in slovenski brezdomovinci. Naši klerikalci, posebno na Kranjskem, ne morejo preboleti, da so v Zvezi južnih Slovanov najuglednejši jugoslovanski poslanci, — da pa imajo klerikalci v svojem „slovenskem klubu“ skoro same duševne reve (Gostinčar, Demšar, Pišek itd.). Zato se penijo od jeze in vse mogoče si izmišljajo, kako bi osramotili in oblatili naše poslance. Tako je „Slovenec“ od torka prinesel kar tri brzozjavke, v katerih naznanja strašno vest, da v jugoslovanskem klubu — poka. Klub baje ni nikdar sklenil stopiti v stik s hrvaškimi poslanci v Pešti in zato vlada silno razburjenje v klubu, da so šli Hribar in drugi v Pešto, belokranjska železnica je vsled tega v nevarnosti in bogve kaj še vse. Seveda je vse od prve do zadnje črke prav po katoliško zlagano. Vse kaže le besno jezo klerikalcev na naše poslance, ki korakajo od uspeha do uspeha. V zvezi južnih Slovanov vlada lepo sporazumljenje, in poka samo — v možganih „Slovenčevih“ urednikov in poročevalcev. Pa še prav nevarno!

Z groši. Napisali smo v predzadnji številki, da bi se morda eden ali drugi naš somišljenik, ki ni oblagodarjen z denarnimi sredstvi, lahko peljal v Celje na stroške dotičnega okrajnega odbora. To je pograbil „Slov. Gosp.“ ter prav po katoliško zavil, da mi z groši vabimo ljudi v Celje, da si takorekoč pristaše kupujemo. Naš ljubi prijatelj pa je pozabil na dvoje: 1. smo mi govorili o somišljenikih, 2. pa se naj spomni, koliko stoinsto kron so izdali fajmoštri in kaplani in sam prevzvišeni gospod dr. Korošec letos januarja, ko so kakor čredo siloma gnali kmete v Maribor na ustanovni shod kmečke zveze. Tam se je kupovalo pristaše z groši, mi jih še nismo in jih ne bomo, ker kupljenih pristašev ne maramo. Te privoščimo dr. Korošču. Za pametnega — dovolj!

Gornjegrajska grajščina pod sekvestrom? Ljubljanski škof Jeglič je s svojim slabim gospodarstvom v Gornjemgradu prišel popolnoma na rob propada in je zelo verjetno, da se mu bode uprava grajščine odvzela in da se bode nadaljeval sekvester. Škof je sklenil, ker sam prav nič ne razume, v zaupanju na nesposobne svetovalce tako slabe pogodbe z italijanskimi lesotržci, da so ti ogolili vse gozdove savinjske doline, škof pa za vse to skoro nič ne dobi, domače ljudstvo pa strada, ker mu je škof odvil zaslužek in ga dal Italijanom. Po proračunu bi moral škof dobiti iz Gornjega grada za svojo gimnazijo v Št. Vidu 800.000 gld., dobil pa je samo 100.000 gld. To ni čudež. Škof je Italijanom prodal les kubični meter po 8 gld., akoravno bi mu vsak kupec danes rad plačal 12 gld. Italijan si je pa tudi izgovoril, da sme toliko lesa ovreči, kolikor hoče. Italijan v Nazarju les zavrača in ga dobro dalje prodaja, spravilo lesa do Nazarja pa stane škofa več nego je les sploh vreden. Najhuje je pa, da škof od pogodbe ne more odstopiti, ker jo je sklenil za mnogo let. Škof je ves nesrečen, ker je izprevidel, kaj je storil, toda menda je prepozno. Nič se ne bomo čudili, če se v kratkem postavi škofu sekvester. Mi sicer škofa obžalujemo zaradi njegove nesreče, akoravno je vsega sam kriv. Vendar pa nočemo molčati o tem in bomo še marsikaj objavili, če škofov „Slovenec“ ne bode prenehal dan na dan najnesramnejše hujskati zoper slovenske gospodarske naprave na Štajerskem.

Odvetnik g. dr. Jos. Karlovšek v Celju je prevzel od g. dr. Dečka pisarno in se tudi s svojo pisarno preselil v dr. Dečkove prostore.

Člani slovenskega dežel. gledališča v Ljubljani prirede v nedeljo dne 27. t. m. ob pol 8. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma v Celju igro „Tat“.

Narodne trobojnice — onečašajo svete reči? Pri mnogih pogrebih vidimo polno vencev s slovenskimi trobojnicami. In to je nekaj naravnega, da se v zadnji pozdrav pokojniku, ki je bil vrl Slovenec, položi na krsto slovenski znak. S tem ni nič za narod storjenega, a mrliču je izkazana zadnja čast. A kaj piše o tem klerikalni list „Družinski prijatelj“ v Trstu: „Mrtvaškim sprevedom se pa tudi narodne trobojnice ne spodobijo... S tem se narod ne rešuje in svete reči se izpostavljajo onečaščenju.“ — Brez komentarja!

Družba Ciril-Metodova vzdržuje sedaj 19 in podpira tri šolske zavode. Ker v to potrebuje ogromne svote, se je obrnilo vodstvo družbe na vse slov. občine in denarne zavode za podporo. Narodne občine! Slovenske posojilnice! Ciril-Metodova družba danes ni več služkinja klerikalcev,

ampak služi edino vzvišenim narodnim ciljem, zato ji priskočite z obilimi podporami na pomoč. Za vzgled nam naj bodo nemške občine, ki so l. 1905. o priliki 25 letnice nemškega šulferajna globoko odprle svoje žepe.

V „Skalni kleti“ je dne 3. novembra t. l. ob 6. uri zvečer koncert v korist družbe sv. Cirila in Metoda. Na to opozarjamo tudi vse udeležence glavnega zbora narodne stranke, katerim se ne mudi že v nedeljo zvečer iz Celja.

Št. Juri ob j. ž. „Kmečka hranilnica in posojilnica“ že nad vse pričakovanje pridno deluje. Vkljub temu, da je še le malo znana in da posluje šele od 1. sept. t. l., ima do 10. okt., torej komaj tekom dobrih šestih tednov 36.837'60 K prometa. Delokrog ji je omejen na župnije Št. Jur ob j. ž., Teharje, Kalobje, Slivnica, Št. Vid, Ponikva in Dramlje. Posojila daje na 5½%, na vloge pa 4½%. Kmetje! Oprimate se pridno svoje prave hranilnice in posojilnice.

Šmartno pri Celju. Naš gospod kaplan pa ne marajo poslušati pridige, pa kaj še to, saj gospod so učeni in pobožni, ne potrebujejo dobrega nauka, kako se mora vernik zadržati — saj so vendar duhovnik, torej sveti mož! Pa to se nam navadnim ljudem ne zdi čisto prav, da se sprehajajo gospod med sv. opravilom pred cerkvijo, in če pride mimo oseba, ki bolj ugaja njihovi svetosti, pa jo ustavijo in ž njo prav nemoteno kramlajo in se ne zmenijo za ta hudobni, pregrešni svet, ki gre mimo njih v cerkev. Tako delajo ti gospodje — in mi bi še naj verjeli, da jim je kaj svetega, kar učijo, ko je pa njih življenje polno hinavščine.

Iz šole. Učiteljica pri Sv. Marjeti na Pesnici je postala gca Romana Osana, v Mozirju gca Antonija Ježovnik. V Hoče pride kot okr. pom. učitelj Viktor Gatti.

Gospodarski shod v Lembergu pri Šmarju se vrši v nedeljo dne 27. t. m. ob 2. uri popoldne v gostilni Zupančičevi.

Delavski zabavni večer se vrši v soboto dne 26. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilni pri divjem možu v Sp. Hudinji. Pričakujemo lepe udeležbe.

Odbor ljudske knjižnice v Hočah je sprejel od g. prof. dr. Glaserja lepo število knjig in 10 kron denarja za nujne potrebe. Prisrčna hvala za blagodušen dar! Cenjene narodnjake v Mariboru in cenj. Podravsko Prosveto prosimo za podporo. Darila se naj vpošljejo na Fr. Novaka, posestn. sina v Hočah. Imena darilcev se objavijo v časopisu. Naprej!

Spodnji Duplek pri Mariboru. Ogenj, povzročen po igrajočem otroku je upepelil dne 19. t. m. hišno in gospodarsko poslopje Mihe Lovrenčiča; Mož je bil zavarovan na svojo srečo pri „Slaviji“, katero povsod tukaj jako hvalijo. Starši, pazite na otroke!

Železnica iz Polzele (ali morda iz Št. Petra) v Kamnik je gotova stvar in so potrebna predela že gotova. Baje se v kratkem času vrši komisija v dovolitev postaj itd. Železnica pojde baje mimo Prekopa-Vranskega na Motnik in skozi Tuhinjsko dolino v Kamnik.

Zaupnega shoda v Konjicah se je udeležilo do 40 mož iz Konjic in okolice. Po daljšem razgovoru, v katerem so se oglašali gg. dr. Rudolf (ki je obenem shodu predsedoval), Spindler, Prekoršek, Kolšek, Jurko in drugi, se je izvolil novi okrajni strankini odbor, ki ima nalogo, si napraviti v okraju podobore. Z navdušenjem se je sprejel govor gosp. Prekorškega za ustanavljanje ljudskih knjižnic in zagotovilo se je, da se knjižnica čitalnice spremeni v javno ljudsko, vsakomur pristopno knjižnico. — To je vrl korak in ga iskreno pozdravljamo, želeč, da beseda v najkrajšem času postane meso. Govorilo se je na shodu še o tesni stanovski organizaciji kmetijstva v okraju.

Žetale. Dne 14. t. m. je zjutraj za pljučnico umrl g. Avgust Perc, orožnik že nad 4 leta tukaj. K zadnjemu počitku je rajnega spremila velika množica tukajšnjih prebivalcev in 25 stanovskih tovarišev ter orožniški častnik in okrajni stražmojster iz Ptuja.

„Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg v Ljubljani“ je končala dne 30. septembra letos svoje peto poslovno leto. Izkazuje nam prav lep napredek. Zvarila je v tem letu hl 30.428.58 (proti lanskemu letu hl 24.090.65) in prodala hl 27.426.80 (lani hl 21.328.66) torej letos več za hl 6098.14. To je tem večji uspeh, ker je čela vrsta velikih pivovaren v prodaji nazadovala, in nam ta napredek prav jasno kaže priljubljenost našega izdelka.

Iz volilnega okraja posl. Ježovnika. Poštni nabiralnik v Remšniku se je vsled posredovanja g. Ježovnika dovolil in je začel poslovati. — G. Ježovnik je vložil tudi prošnjo zaradi stavbe novega sodnijskega poslopja v Marenberku in prošnjo v zadevi poštnega nabiralnika za Sv. Anton na Pohorju.

Na [Spodnjem Krapju pri Ljutomeru je izbruhnil ogenj pri posestnici Alojziji Pučko ter uničil vse razun pohištva in živine. Požarniki, ki so prihiteli s svojimi brizgalnicami, so zabranili, da se niso vnela sosedna poslopja.

Ornig noče biti več župan. Dasi ga ptujski modrijani skoro jokaje prosijo, da še naprej županuje, vztraja Ornig pri svojem sklepu, da ne prevzame več županstva. Zato se razpiše nova volitev župana. — Mislite si veliko žalost ptujskega Nemštva.

Sv. Duh pri Lučanah. Na tukajšnji šoli je imenovan prov. učiteljem g. Josip Ledenik, dosedaj učitelj v Šošanju. — Ciril-Metodova družba da vsakemu prov. učitelju 200 K, def. pa 100 K letne podpore.

Nesreča v Loki pri Žusmu. Dne 16. t. m. zvečer je obšla deklo pri gostilničarju Florijanu Gajšku, Francišku Bevc, ki je delala pri luči, padavica ali božjast (bila je že dalj časa za to boleznijo bolna). Obleka se ji je vnela, in dobila je tako obširne opekline, da so jo morali prepeljati v bolnišnico v Celje.

Mariborski okrajni šolski svet ali kako se izvršujejo višje odredbe? Kako samolastno, predrzno smejo danes nastopati naši nemškutarski nasprotniki po Spodnjem Štajerskem, naj pokaže slučaj, ki seveda ne bo ostal brez posledic, ampak se bo govorilo o njem na višjem mestu. V Lehnu pri Ribnici na Pohorju (mariborski okraj) se je razširila šola iz dvo- v trirazrednico. Šola je popolnoma slovenska; poučuje pa se seveda tudi kakor drugod nemški jezik. Ljudstvo je tamkaj že razsodno in žrtvuje vse za šolo. Zahteva pa tudi odločno, da se mu da učiteljstvo, ki je njegovo z dušo in telesom in ki je v prvi vrsti popolnoma večje slovenskega jezika. Ko se je sklenilo otvoriti 3. razred, je deželni šolski svet naročil z ulogo z dne 22. avgusta 1907. okr. šolskemu svetu, naj razpiše učiteljsko službo za 3. razred. Okrajni šolski svet v Mariboru je pa že 24. avgusta brez razpisa službe nastavljal neko Emilijo Wach, absolventinjo nemškega ženskega učiteljišča v Mariboru, kot provizorično učiteljico. Ljudstvo je do skrajnosti ogorčeno in krajni šolski svet je že dal duška temu ogorčenju s tem, da je v posebni vlogi tirjal od okr. šol. sveta, naj službo razpiše. Če se pravični zahtevi ljudstva ne ugoti, bo imelo to še daljne posledice, katere si naj pripiše okr. šolski svet mariborski, ki zna tako vestno — prezreti ukaz deželnega šolskega sveta. Gospode v Gradcu pri deželnem šolskem svetu pa odločno vprašamo, ali se strinjajo s tem, da podrejena jim oblast tako drzno prezira njihove odredbe, ali mislijo nazadnje, da so take anarhistične razmere v utrjevanje njih ugleda med ljudstvom primerne, in ali so si svesti, kake posledice zna imeti ta tako vnebovpijoči slučaj? Mi zahtevamo, da se nemudoma popravi to očitno kršenje odredbe deželnega šolskega sveta, da se popravi krivica, storjena nad tamošnjim ljudstvom, ker sicer nismo več odgovorni za posledice.

Male dnevne novice. V Štoreh pri Celju sta se stopla rudarja Jurančič in Petek. Jurančič je porinil nasprotniku s tako silo nož v hrbet, da ga je težko ranil in so ga morali prepeljati v celjsko bolnišnico. — V Račjem pri Mariboru so obhajali k vojakom odhajajoči fantje slovo. Pri tem so se stopli in je bil neki Blatnik iz Frama z nožem tako težko ranjen, da so ga prepeljali v mariborsko bolnišnico. — Iz Celja odide kavarnar Hausbaum. „Nemška hiša“ mu dela baje preveliko konkurenco. Iz Hausbaumove kavarne so nemški pobalini mnogokrat Slovence ven metali. — Po Dravi je priplaval nedavno zaboj proti borlskem mostu blizu Dornove pri Ptuj. Ljudje so začuli iz zaboja otročji jok, zaboj vlovili ter našli v njem okoli 8 tednov starega otroka. Neki kmet iz Haloz ga je vzel za svojega. — Na zadnjem sejmu v Celju minoli ponedeljek se je opazalo, da je cena živini splošno padla. — Poročil se je dne 21. t. m. trgovec Anton Stergar iz Škal z gospodično Nežiko Praprotnikovo iz Braslovč. — Z vitežkim križcem Franc Jožefovega reda je odlikoval cesar ravnatelja železarne v Štorah Jelleka. — V rudokopu v Pečovniku pri Celju je rudar

Kranjc neprevidno ravnal z dinamično kapico, da se mu je vžgala in mu raztrgala vse prste leve roke. Tudi je hudo poškodovan po obrazu in vratu. — V rudniku v Škalah pa se je utrgala plast rude nad rudarjema Ramšakom in Rebemškom. Slednjega je usmrtilo.

Čebelnih panjev šteje Štajerska 107.000 in je na tretjem mestu v državi.

Novice iz drugih slovenskih krajev.

Poslanec Rybač je interpeliral 16. t. m. našega ministra v zadevi prenapolnjenja slovenske pripravljalnice za srednje šole v Trstu. V interpelaciji zahteva, naj ukrene vlada vse potrebno, da se lahko sprejmejo v pripravljalnico vsi tisti dečki, ki se za vstop prikladijo in ne da bi se jih, kot doslej, odklanjalo. Nadalje je interpeliral nauč. min., ali misli vlada ustanoviti slovenske srednje šole za primorske Slovence ali ne.

Kranjska kmetijska družba priredi od 3.—6. nov. kmetijsko potovanje v Jenbach in Rotholz v Švico.

Velikansko bučo so imeli razstavljeno v Celovcu. Tehtala je 79 kilogramov.

Sejem za namizno sadje priredi c. kr. kmetijska družba na Kranjskem od 30. novembra do 2. decembra v veliki dvorani Mestnega doma v Ljubljani.

Vinski sejem v Novem mestu prirede dne 26. t. m. na vrtu Šučkove gostilne.

Glede delitve I. drž. gimnazije v Ljubljani se je oglasil „Slovenec“, v katerem nehote potrjuje naše domnevanja, da je kranjska klerikalna stranka privolila v to delitev. Za par osebnih koristi, morda za ministerski stolec dr. Šušteršica. Pribito bodi, da je klerikalna stranka kriva izdajstva nad našim narodnim interesom. Ne z eno odločno besedo se niso klerikalni listi uprli tej delitvi gimnazije, ne z eno odločno besedo niso protestirali, da dobe Nemci na Kranjskem zopet eno gimnazijo več, sporazumno so kranjski in štajerski klerikalci pomagali vladi ustvariti novo nemško postojanko. Izdajicam — fej!

Nemška kultura je zopet enkrat vzcvetela v bujen cvet, pred katerim pa se mora zgrazati vsakdo, ki še ni popolnoma oblizan od te kulture. V soboto dne 5. t. m. je popivala v neki gostilni v Lovranu pri Opatiji večja slovenska družba, med njimi tudi neki Jurij Benedikt, doma na Sp. Štajerskem, ter se zabavala s slovenskim petjem. Navzočih je bilo tudi nekaj Nemcev, ki so začeli zbadati Slovence, pa se očitno niso upali nadnje. Pozno po noči pa so počakali posameznike izmed slovenske družbe, zavrtno napadli Benedikta, razklali mu glavo ter ga vrgli v morje. Policija zasleduje morilce. — Res lep pojav proslavljene nemške kulture, pred katero se baje klanja celi svet in katera proglašča v svojih časniških trobilih Slovence za narod razbojnikov in morilcev.

Najstarejši šolski okrajni nadzornik v Avstriji je g. Ivan Tuma v Postojni, ki je nadzornik že 32 let.

Na kmetijski šoli na Grmu je razpisano mesto adjunkta za vinarstvo in sadjarstvo.

Za vzdrževanje idrijske realke je dobilo mesto Idrija 5000 K državne podpore.

„Bosanski jezik“ — odpravljen. Naša slavna vlada si vedno kaj pametnega izmisli. V Bosni se govori, kakor je to splošno znano, srbsko-hrvatski jezik. A pred leti je vladni aparat imenoval ta jezik — bosanski. Sedaj so pa vendar prišli do spoznanja, kaka neumnost je to, in vlada je izdala odredbo, s katero se odpravlja „bosanski“ in se upelje označba „srbsko-hrvatski“ jezik.

Notarski izpit je napravil pisatelj dr. Ivo Šorli.

Strašno točo so imeli 17. t. m. v Kalu na Goriškem. Bila je orehove debelosti, vmes tudi kakor kokošja jajca. Repa in zelje sta uničeni.

V Trstu je umrl finančni ravnatelj pl. Oton Zimmerman. Baš pred smrtjo je dobil obvestilo, da je imenovan finančnim predsednikom.

Slovenska umetniška razstava v Trstu se je otvorila v soboto 19. t. m. Razstavilo je slike 16 umetnikov in sicer ste 102 slike. Razstavil je tudi 3 kipe Ivan Zajc.

Avstrijsko slovansko učiteljsko zvezo osnujejo ob priliki sestanka vsega avstrijskega ljudskega učiteljstva dne 2. nov. na Dunaju.

Zadnja poročila.

Ormož in Braslovče. Opozarjamo ponovno na ta shoda, ki se vršita v nedeljo 27. t. m. v Ormožu ob 3. uri popoldne v Kalchbrennerčini gostilni, v Braslovčah ob 3. uri popoldne v Vrankovičevi gostilni.

Iz Velenja. Kako piše „Slov. Gosp.“ o zvezi narodne stranke ali g. Ježovnika z nemškutarji z ozirom na bližajoče se volitve v okrajni zastop šoštanski, je tako infernalno nesramno in neumno, da o tem ne izgubljam besed. Če bode ta stranka, ki na tak način sumiči, dobila v odgovor nešteto rezlucij in drugih izrazov ljudske volje, s katerimi se izreka „Slov. Gosp.“ stud zaradi nesramne pisave, bode to le posledica vednega hujskanja. Sploh pa je zaupnik Gospodarjeve stranke sedaj šoštanski župnik Govedič, katerega si lahko dopisnik kot vzgled značajnega „narodnjaka“ v okvir dene.

Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani kolkuje svoje dopise z narodnim kolkom.

Kranjska kmetijska družba je dobila 10.000 kron državne podpore in sicer 8000 K za govedorejo in 2000 K za rejo drobnice.

Cela vas Gornji Lovrič na Hrvaškem je pogorela. Škode je 200.000 kron.

V Ptuj se je pri popraviljanju pogorele Pirichove usnjarne sesul obrambni zid in pokopal 9 delavcev.

Predrznost sodnega sluga. Ko je začel pri sinočnejši porotni obravnavi g. dr. Vrečko govoriti, spekla je slovenska govorica tusodnega c. kr. slugo Špeglicsha tako, da je na izzivajoč način izustil besede: dos verstema nit. Vedenje sodnega sluga v sodnijskem posloplju med sodno obravnavo je vzbudilo med poslušalci veliko ogorčenje. Zahtevamo od predsednika okrožne sodnije zdsodčenja in da se slugo Špeglicsha primerno pouči, da ne bo več Slovencev žalil. Sicer bomo primorani se kam drugam obrniti.

C. kr. okr. glavarstvo v Celju je razposlalo na občine neke tiskovine v zadevi mobilizacije črne vojske. Slovenskim tiskovinam so popolnoma brez potrebe priložene tudi nemške „Aerztliches Zeugnis“. Slovenske občine pozivljemo, da dosledno vrnejo te tiskovine, ker glavarstvo mora poskrbeti slovenske. Bodimo nasproti oblastim v naših zahtevah do skrajnosti dosledni.

Državnozborski položaj. Dnevni red je zamašen s tremi najnimi predlogi, ki jih more zbornica ob sedanjem tempu in ob tej zgovornosti ljudskih zastopnikov rešiti šele v petek, kar bi pomenilo, da pride nagodba šele prihodnji teden v razpravo. Kakor se nam poroča od zanesljive strani, nameravajo rusofilski poslanci svoja dva predloga sredi debate umakniti. Če se ta vest uresniči, je mogoče, da se začne prvo branje že danes, v četrtek.

Konferenca Jugoslovanske zveze z ministrom predsednikom. Min. predsed. Beck je povabil za danes (četrtek) k sebi parlamentarno komisijo „Zveze južnih Slovanov“ dr. Ivčevića, dr. Laginja in dr. Ploja.

Deputacija Črnomeljcev na Dunaju. Včeraj in danes se je mudila tukaj deputacija iz Črnomlja na Kranjskem, ki se je obrnila v zadevi belokranjske železnice na razne politične osebnosti. Črnomelji žele, da se dalmatinska zvezna proga izpelje preko Črnomlja. Po mnenju strokovnjakov se stavljajo temu projektu nasproti težke tehnične ovire.

Idrijska realka. Včeraj se je oglasila pri raznih poslancih in v naučnem ministrstvu deputacija idrijskega obč. odbora v zadevi podržavljenja mestne realke. Kakor se iz zanesljive strani poroča, je vprašanje idrijske realke že skoraj zrelo in je podržavljenje stvar najkrajšega časa.

Nesreča. Stari brodar Kirin med Sevnico in Logom se je v previsoki vodi spustil z brodom čez Savo. Brod se mu je zajel in stari Kirin je utonil.

Lonec srebrnega denarja je našel v Leskovcu (obč. Črešnjevec) posestnik p. d. Kajzar na njivi, ko je oral.

V Spodnjih Račah pri Mariboru so v nedeljo pogorela poslopja dveh posestnikov.

Pred celjsko poroto je bil v ponedeljek obsojen mesarski pomočnik iz Žalca Janez Strok, zaradi težke telesne poškodbe na 13 mesecev težke ječe. Bil je ljubosumen na sedlarskega pomočnika Vinca Juga. Počakal ga je in ga naklestil ter mu pohabil oko. — V torek in včeraj je stal pred poroto Anton Srebotnjak, doma iz Hrenovice pri Postojni, bivši trgovec z lesom v

Mariboru, zaradi goljufije, ker je posestnika Ant. Korošca iz Dramelj o priliki lesne kupčije za več ko 600 kron ogoljufal s tem, da mu je predložil v podpis neki listek, na katerem so bili drugi dogovori kakor ustni, in ker mu je pozneje v neki celjski gostilni predložil v podpis menico čez 6000 kron, češ, da podpiše samo pobotnico čez nek znesek. Korošec sam je kratkoviden in se je preveč zanesel na poštenost Srebotnjakovo. Ta je obsojen na 3 leta težke ječe in povrnitev škode v znesku nad 6000 kron.

Od Sv. Katarine. Dne 17. t. m. je nagle smrti umrl komaj 15 letni mladenič Vinko Berk, edini sin tukajšnega kmeta. Pretečeni teden je tega fanta sosed radi neke malenkosti suval in tepel, pravijo tudi, da je bil fant 16. t. m. hudo pijan in je vsled padcev smrtno poškodbo dobil. Sodnijsko (obdukcija) raztelesenje bode pokazalo, kaj je vzrok bolezni oziroma smrti. Grdo je pijančevanje, še grje pa se pretepati.

Viničarski tečaji. Dež. odbor štajerski je do! ločil, da se sprejme na viničarsko šolo v Mariboru 14, v Zg. Radgoni 16, v Ljutomeru 12 in v Skalcah pri Konjicah 12 posestniških in viničarskih sinov za temeljito izobrazbo v obdelovanju novih vinogradov in v sadjereji. Stanovanje in hrana je prosta, vrh tega do i vsak udeleženec še po 8 kron mesečne plače. Prošnje je treba vložiti do 1. januarja 1908 na dež. odbor.

Na Madžarskem nameravajo osnovati novo, takozvano Lajoš-Košutovo stranko,

Pri Sv. Marjeti niže Ptuja je pri mlatvi ajde zgrabil mlatilni stroj mladeniča Valdhauerja za roko in mu jo popolnoma zmečkal. Več pozornosti!

Ljudska šola in naš kmet.

(Dalje.)

Ali se moraš tudi v slučaju bolezni opravičiti?

Seveda! Učitelj ni vsegaveden, da bi znal, da je tvoj otrok radi griže, glavobola itd. izostal. V takih slučajih stopi sam v šolo, ali pa naroči po sosedovih otrokih, še bolj zanesljivo pa bo, ker otroci radi pozabijo, da napišeš list in pošlješ tega v šolo. Prihraniš s tem nepotrebne sitnosti in pisarije učitelju, kraj. šol. svetu in sebi.

Kaj pa, kadar otroka neizogibno potrebuješ?

Ne podrži ga kar na skrivaj doma, ampak izprosi si prej dovoljenja pri učitelju! Videl boš, da ne bo napak! Tudi učitelji imajo srce za kmeta in če le morejo, ti bodo ustregli. Zmenil se boš pa lahko tudi z učitelji, kako tvoj otrok napreduje, v čem mu najslabša prede, kaj zanemarija, v kakšni družbi se pajdaši, kedaj gre iz šole domu, — v tem se otroci velikokrat debelo lažejo — ker radi postavanja, iger, pa še tudi hujskega, često pozno domu prihajajo. Le določi mu, kedaj mu je domu priti. Dobro bo zate, še bolj pa za otroka! Najbolj se učenci izpričijo na potu v in iz šole. V tem moraš biti strog in neizprosen!

Ali res hodijo otroci osem let v šolo?

Pač malo, malo! Saj ga stariši mesto s 6. šele v mnogih slučajih komaj s 7. letom puste v šolo. Zadnje dve, oziroma eno leto, ko se mu je ravno pamet nekoliko bolj razvila in um zbistril, pa je navadno po leti oproščen. Dve poletji, pa storita eno celo leto. Torej tisti, ki začnajo s 6. letom, hodijo samo sedem let v šolo. Sedaj pa še zamude! Srce boli učitelja, ko odpusča dečka iz šole, a mu mora zapisati v Odpustnico da je zamudil v vsem n. pr. 200 opravičenih in 400 neopravičenih poldni. Pa tudi taki niso redki, ki zamude 900 poldni. Sedaj pa računajmo! Leto ima 52 tednov; 12 tednov na malo znašajo velike, božične, velikonočne in druge počitnice. Ostane torej 40 tednov po 10 poldni, je na leto 400 poldni. Če je zamudil 600—900 poldni, je to skupaj zopet 1½—2 leti. Prej sedem, sedaj odtegnemo še, recimo samo eno leto — ostane prave šole le 6 let. In to danes ni preveč! Koliko pametnih ljudi pravi: Da bi le bili mene starši bolj pridno v šolo pošiljali, bil bi kaj družega, kakor sem sedaj! Zopet drugi, razumni oče pravi: „Res ga težko pošiljam, in tintam bi ga „ponucal“ doma, — pa naj se kaj nauči, da mu bo kedaj boljše šlo kot meni.“ (Konec prihodnjic.)

Kmetijski pouk pri vojaki. V nižjeavstrijskem deželnem zboru je stavljen sledeči predlog: Deželni odbor se pozivlje, naj stopi z vojnim ministerstvom v dogovor zaradi uvedbe kmetijskih tečajev za pri vojaki služuče kmečke sinove in delavce. — Upamo, da bo tudi štajerski deželni zbor deželnemu odboru kmalu kaj enakega naročil in da bo to delo imelo uspeh.

Okrajni odbori narodne stranke! Ako rabite kateri še več vabil za glavni zbor, blagovolite nujno javiti izvrševalnemu odboru v Celje!

Najmanjše kraljestvo. Komu je znano kraljestvo Galite in kralj Darco? In vendar je oboje na svetu. Kraljevina Galite obsega otočič istega imena na severnem nabrežju Tunisa. Tukaj kraljuje „mogočni“ kralj Darco nad 60 podložniki, ki prebivajo v skalnih votlinah ter se žive od rib in jajc morskih golobov. Na celem otoku je le en osel (srečni otok!) in nekaj psov. Davkov ni treba plačevati, ker ni nikake uprave, ne uradnikov, ne vojakov.

10 zapovedi za ženske. 1. Ne klepetaj in tudi drugim brani to. 2. Ne zanemarij svoje zunajnosti. 3. Zanimaj se za delo in stremljenje svojega soproga. 4. Ne šteje sebe za več kot prijatelj in sorodnike svojega moža ter jim bodi prijateljica. 5. Ne pripoveduj pa jim o vseh malih prepirčkih, ki se med vama pojavijo, tudi moževi materi ne, niti sestri, niti teti njegovi ali komu drugemu. 6. Ne oviraj moža pri občevanju z njegovimi prijatelji. 7. Ne muči moža z vsemi mogočimi malenkostmi, ki se dogajajo v gospodinjstvu. 8. Ne toži vedno vsled neprijetnosti v življenju, ampak jih udano prenašaj. 9. Ne zapostavlja moža otrokom, ampak skrbi za vse enako. 10. Ne pozabi končno, da samo ti ne smeš kot gospodinja imeti napak. Pozablja napake pri članih in sorodnikih rodbine.

Književnost.

Ivan Cankar: Hlapec Jernej in njegova pravica. — Založil L. Schwentner v Ljubljani. Stane nevezano 1 K 50 vin., vezano K 2. — Nekaj čudovitega je v Cankarjevem jeziku. Omami te, in ne odložiš knjige, predno je ne prečitaš do konca. Mojster je pisatelj Cankar v opisovanju dogodkov, ne toliko zunanjih, kakor duševnih. Iz naše domače grude rastejo tipi njegovih zadnjih povesti. Priprosti dogodki — tem globlja in tem bolj zanimiva je njih notranjost. Evo: Štirideset let je „gospodaril“ hlapec Jernej pri Sitarju na Betajnovi. „Delal sem štirideset let na Betajnovi; ni tolike zemlje, da bi jo z dlanjo pokrili, ne na polju, ne na senožeti, kamor še ne bi kanil pot od mojega čela.“ „Štirideset let je delal Jernej. Štirideset let je Jernej zidal, Bog je blagoslovil Jernejevo delo.“ Štirideset let je pomagal pripravljati blagostanje, zapovedoval je hlapcem in deklam, on je bil pravzaprav gospodar. Pa je umrl stari Sitar, in mladi, ki ni hotel, da bi drugi pri njem gospodaril, ga je spodil od hiše. Toda čegava je jaban, onega, ki jo je sadil in cepil, ali pa tistega, ki je klatil jabolka, ko so dozorela.“ On smatra Betajnovu za svojo, njegova pravica je, da ostane gospodar na Betajnovi, ne njen lastnik, ampak gospodar. Gre iskat pravice k županu, k okrajni sodnji, k deželni sodnji. Nikjer je ne najde, ker so ljudje napravili tako pravico, da gospodar lahko napravi s hlapcem kar hoče. Povsod mu pravijo, naj gre k mlademu Sitarju in naj ga prosi za kot na stare dni. „Zapri so pravico v visoke palače, zapечатili so jo devetkrat, da bi se ne izgubila na ceste, da bi je ne srečal Jernej.“ Ko se vrača iz Ljubljane od dež. sodišča, zagleda v obcestni krčmi na steni podoba cesarja. Svetel žarek mu šine v glavo: pri cesarju je pravica. Napoti se na Dunaj, sprva peš, potem po železnici; na Dunaju ga zapro in ga po odgonu pošljejo v domovino. Sključen pride nekdaš ponosni in visoki Jernej k župniku na Betajnovi. Izvedeti hoče le še, ali je pri Bogu pravica. „Pravico si dal (Bog) ljudem, pa so jo skrili; ni je pri biritih, ne pri sednikih, ne pri cesarju; biriti so me pehali med hudodelce, sodniki so me zasmejovali, za cesarja so me ogoljufali.“ — „Jaz pa ne iščem pravice več na zemlji; pri Bogu iščem pravice.“ A tudi župnik mu pove le, naj gre prosit k mlademu Sitarju milosti. Tedaj spozna Jernej, da tudi pri Bogu ni pravice. — In tisti večer je zgorelo na Betajnovi vse: hiša, skedenj, hlev, oba kozolca, šupa itd. Jernejev dom je gorel, on je prižgal „svojo strašno bakljo“. Ljudje pa so ga zagrabili in ga vrgli v plamen.

Priprost dogodek, a v čudoviti luči nam kaže kos slovenskega življenja. In v tej slovenski obleki razmotriva Cankar socialno vprašanje: Kdo ima več pravice do pridelanega blaga, oni, ki dela, ali oni, ki samo živi od tega dela? Človeška pravica pravi, da oni, ki dela, a postava pravi, da oni, ki samo uživa. In ker na svetu pravice ni in je tudi ni pri bogu, — si poišči pravico sam. — Najnovejše Cankarjevo delo pripravljamo najtopleje.

Originalno ime je dala „Prva kranjska tvornica testenin“ v Ilirski Bistrici zavarovati za svoje izdelke. Vzela je namreč začetne črke svoje trdke P. k. t. t. katere, zgovorjene z alfabetičnim prigraslom, dajo besedo „Pekate“t. Beseda se nam zdi prav primerna in vsakdo si jo bode lahko zapomnil ako se le domisli trdkeinega besedila. Kakor nam trdka poroča, nosila bode vsa embalaža, zaklopnice i. t. d. vidljivo natisnjeno to ime, tako da bode odslej zamenjava nemogoča. Gospodinje in kuharice, ki bodo hotele v testeninah „kaj boljšega“, zahtevati morajo tedaj „Pekate“t.

Družba sv. Cirila in Metoda je razposlala lepo število nabiralnikov v javne slovenske lokale. Nekateri teh „angelčkov“ delujejo prav marljivo v gmotno korist družbi. Pri g. Zalazniku v Ljubljani bo nabran prav kmalu prvi stotak; prav pohvalno delujejo nabiralniki tudi v Trstu, v Ptuj, v Laščah itd. Po nekaterih hišah pa so nabiralniki prašni brez dela in uspeha. Gospodarje in goste dotičnih hiš prosimo, naj se spominjajo ob raznih prilikah naše družbe, naj ne puste da bi nabiralniki samevali prazni v — skritih koticah. Družbi naj se pošiljajo tudi iz teh manj važnih nabiralnikov darovi, če so tudi skromni, in tudi poročila o zanimanju za nabiranje takih prispevkov. Družba ima vse nabiralnike v evidenci, njihovo delovanje pa izkazuje v mesečnih izkazih.

Slovenskim umetnikom: „Družba sv. Cirila in Metoda namerava založiti lepe, umetniško izdelane narodne znake. Ti znaki naj bi se nosili v gumbnici in bi imeli biti elegantni ter sorazmerno ceneni, da se morejo razširiti med vsemi sloji našega naroda. Za najlepši osnutek razpisuje vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda nagrado 50 K. Rok je do 15. novembra t. l. — Nasloviti je na „Družbo sv. Cirila in Metoda v Ljubljani“.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani je založila po češkem vzorcu gostilniške plačilne listke. Od vsakega plačilnega listka, ki se je popisal ob sestavljenju računa za goste, naj pripada 2 vin. naši šolski družbi. Na listku je uže natisnjena prva svota (2 vin.), pod katero se napišejo ostale števila računa tako, da je za gosta račun za 2 vin. večji, ker se je vpobil družbin plačilni listek.

V času, ko se bode ta nova naprava uvajala, bode seveda treba, da se gostu ozir. odjemalcu pove, da se računata 2 vin. v korist družbi sv. Cirila in Metoda; kakor hitro se pa občinstvo na to napravo privadi, sprotne informiranja ne bo več treba, in se bo med stalnimi gosti in službojčim gost. osebjem smatralo kot nekaj povsem navadnega, če se ob takih izdatkih plača tudi minimalni davek za narodne potrebe.

Gostilničarjev oz. natakarjev ne zadene, če uvedejo za narodne goste družbine računske listke, noben trošek, nasprotno družba jim privoli za trud 10 % popust tako, da plačajo za 1000 listkov 18 kron.

Te računske listke bodo mogli rabiti tudi trgovci in obrtniki, lekarnarji, zdravniki itd.

Da se družbini računski listki razširijo po vsem slovenskem ozemlju, bode treba agitacije in poštvovalnosti z obeh strani: prodajalec bode kazal skrb za narodne potrebe in javno osvedočil svojo zavednost s tem, da uvede naše listke, kupujoče občinstvo pa bo prepričano, da jemlje od narodne tvrde.

Družba sv. Cirila in Metoda pričakuje, da jej bo vsa trajna agitacija vseh njenih prijateljev kmalu prinesla obilo naročil za računske listke. Končno je še pripomniti, da so listki jako lični in, da je za vse informacije na razpolago vodstvo Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, na katero je nasloviti naročila.

II. izkaz darov za Sokola

v Št. Jurju ob juž. žel.: Sl. rodoljub dr. Benjamin Ipavc, zdravnik v Gradcu 5 K. gg. Mihael Jazbinšek, narodni trgovec na Planini, 4 K. Josip Škoberne, inženir v Trstu poslal 10 K. Andrej Vrečko, prometni kontrolor južne žel. v Trstu, 10 K. Janko Šiška, c. kr. stražmojster na Vranskem 5 K.; dr. Josip Vrečko, advokat v Celju 10 K. dr. Janko Sernec, praktični zdravnik v Celju 10 K. slav. Savinska posojilnica v Zalcu poslala 20 K. sl. Posojilnica v Celju poslala 30 K. g. dr. Al. Praunseis, zdravnik v Ljubljani 20 K. k vojakom odhajajoči narodni mladenič Andrej Oset Goriški nabral pri odhodnici g. Ludv. Brumena, trgovskega sodruka, v gostilni R. Doboviška 4 K. 2 v. Nadalje so darovali po prizadevanju vrliga narodnjaka g. Iv. Kristana, filozofa in vrle gospice Malike Nendinove naslednji darovalci: ga. Pepca Zupanc, veleposestnica pri Sv. Primožu 6 K. g. K. Zupanc, veleposestnik pri Sv. Primožu 5 K. dobljena stava Krim-Ilica 10 K. večerna družba 2 K. 20 v. Po eno krono so darovali: gospa Diehl, (gostilna Stadt Graz v Celju), gospici Malika in Marta Nendl in gg. Likar. Smertnik in Šketa v Celju. Nadalje so darovali: gg. Meglič v Celju 1 K. 20 v. g. Josip Zabukošek, krojaški mojster v Celju 1 K. 40 v. g. Maks Detiček v Celju 2 K. 60 v. g. Emil Nendl 3 K. 20 v. g. Josip Platner iz Ljubljane 3 K. g. Artman, trgovec v Sentjurju 1 K. 60 v. gospica Anka Oblakova na Hotunjem 2 kroni. g. Andrej Oset Goriški zopet nabral v veselji družbi 2 K. vrla gospica Malika Oblakova na Hotunjem 2 K. g. Vekoslav Žihar v Celju 2 K. po g. Andreju Osetu darovale gđc. Trezika in Marica Vrečko v Št. Jurju vsaka po 1 K. gosp. Marica Šotl v Celju 5 K. gosp. Milica v Št. Jurju 1 K. Vsem cenjenim darovalcem se odbor Sokola najtopleje zahvaljuje in si želi tudi spomniti one, ki so dobili pismene prošnje, da bi se odzvali in se jim že vnaprej zahvaljujemo.

Dr. Josip Ipavc Vekoslav Recelj
t. č. predsednik. t. č. blagajnik.

Društvene vesti.

V korist Ciril-Metodove družbe se vrši v nedeljo, dne 8. novembra 1907 koncert v „Skalni kleti“ pri Celju. Na sporedu je petje, godba in ples. Začetek ob 6. uri popoldne. Vstopnina 40 vin. Slovenci! Naša šolska družba nam mora biti najdražja narodna svetinja. Zato pridite vsi, da ji moremo zopet pokloniti lep dar!

Št. Pavelska godba priredi v nedeljo 27. oktobra t. l. ob 7. uri zvečer koncert na Vranskem v gostilni gospe Šentakove. Vabljeni ste vsi prijatelji godbe iz trga in okolice, da se pripravite o našem napredku. V programu so novejši glasbeni proizvodi Iv. pl. Zajca in Karola Strausa.

Cebelarska podružnica Št. Jurij ob juž. žel. zboruje v dne 27. oktobra t. l. ob 3. uri popoldne pri čebelnjaku gosp. Voga na Groblnem.

Strelski in kegljavski klub v Hrastniku je dovolil za obdarovanje otrok Ciril-Metodovega vrteca v Miklavževem svoto 50 K. — Za nabavo učil za novi vrtec je dala „Narodna čitalnica v Hrastniku“ 10 kron.

Cebelarska podružnica pri Mali Nedelji ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 27. oktobra t. l. po večernicah v prostorih g. Rantaša.

„Godbeno društvo za Zidanmost in okolico“ se je nanovo sestavilo in je t. č. predsednik g. Josip Mohorko, pristav južne juž. in t. č. tajnik g. Ernst Vargazon, asistent južne žel. — Ker je društvo narodno in pod kapelnikom g. Korunom vrlo napreduje, naj se blagovolijo Posavski Slovenci pri narodnih prireditvah na njega ozirati.

Kmetijsko bralno društvo v Ragoznici pri Ptujju priredi dne 27. t. m. v prostorih narodne čitalnice v Ptujju gledališko predstavo z žaloigro v petih dejanjih: „Mlinar in njegova hči“, na to prosta zabava z raznovrstnimi zanimivostmi, ki se še objavijo. Ker je čisti dobiček namenjen v prid društvene knjižnice in je ta za izobrazbo in napredek Slovencev v neposredni bližini Ptujja elementarne važnosti, opozarja se vse narodno čuteče za na naš blagor vnete Slovence v Ptujju in okolici, da stori dne 27. t. m. vsak

svojo dolžnost, da se more mlado društvo gmotno in moralno ojačiti. Na svidenje dne 27. t. m. v ptujski narodni čitalnici.

Akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu ima V. redni redni občni zbor dne 26. oktobra 1907 ob 8. uri zvečer v prostorih društva.

Slov. akad. društvo „Slovenija“ na Dunaju si je na svojem I. rednem občnem zboru dne 19. t. m. izvolilo za zimski tečaj sledeči odbor: predsednik tov. phil. Josip Berče, podpredsednik: cand. iur. tov. Ivan Debenjak; tajnik: tov. stud. iur. Radovan Krivič; blagajnik: tov. cand. iur. Jurij Jan; knjižničar: tov. stud. iur. Jašo Stojkovič; arhivar: tov. stud. med. Ernest Vidic; gospodar: tov. cand. agr. Albert Vedernjak; namestnika: tov. stud. med. Božidar Küssel in tov. stud. med. Zalokar; pregledniki: tov. phil. Iv. Kodunec, tov. phil. Iv. Mravljak in tov. cand. iur. Al. Hočevnar.

Društvo svobodnemiselnih slovenskih akademikov „Sava“ na Dunaju naznanja, da se vrši prvi redni občni zbor 26. t. m. v prostorih Krautstofflove restavracije I. Universitätsstrasse 9. ob 7. uri na večer.

Družbi sv. Cirila in Metoda v korist prodaja drože g. Makso Zaloker v Ljubljani, Kladezne ulice. Priporočamo ga gg. trgovcem; slovenske peke in gospodinje pa opozarjamo na to blago, ki je vsled svoje kakovosti zelo priporočljivo, obilno razpečano pa je gmoten kvas naši družbi in slovenski prosveti.

Družba sv. Cirila in Metoda se nadeja daru Mohorjanov. Knjige družbe sv. Mohorja so dospele. Ako doda vsak član k poštnini le 2 h, nabrala bi se znatna svota v varstvo „Slovenstva“.

Izkaz društvene posredovalnice „Slov. trg. društva v Celju“.

V službo se sprejme:
1 poslovodja, 2 knjigovodja in korespondent, 1 potnik za milo, 4 pomočniki mešane stroke, 1 pomočnik špecerijske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 1 pomočnik železninarske stroke, 2 pomočnika modne in galant. stroke, 1 kontoristinja, 1 blagajničarka, 4 prodajalke, 12 učencev. Službo iščejo: 3 kontoristi, 18 pomočnikov mešane stroke, 7 pomočnikov špecerijske stroke, 5 pomočnikov manufakturne stroke, 2 pomočnika železninarske stroke, 2 pomočnika modne in galant. stroke, 17 kontoristinj, 6 blagajničark, 6 prodajalk, 2 potnika. Posredovalnici delujeta za delodajalce brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Nagrobni spomenik tovarišu Leskovarju, bivšemu nadučitelju v Novi cerkvi pri Celju!

Bliža se vseh mrtvih dan! Bolj, kakor drugekrat spominjamo se ta dan onih, ki so nam bili mili in dragi v življenju. Naš tovariš še nima nagrobnega spomenika! Te žrtve ne zahtevamo od zapuščenih vdov in nedoletnih otrok. V znak dejanske ljubezni do svojega tovariša in prijatelja in do našega stanu mu hočemo zložiti znesek za spomenik, katerega mu slovesno postavimo morda v prvi spomladi. Doneski naj se blagovolijo pošiljati na naslov varuha Leskovarjevih nedoletnih otrok: Ivan Stukelj, nadučitelj, Frankolovo p. Vojnik.

Izjava.

Podpisani Alojz Herg, obžalujem žalitev, katero sem prizadjal gospodu Franc Horvatu v njegovi gostilni ter se mu zahvaljujem, da mi je žalitev oprostil.

Središče 23. oktobra 1907.

194 1 Alojz Herg.

Proda se:

1. posestvece obstoječe iz poslopja in sicer 1 sobe s 3 okni, veža, kuhinja, hlev za 3 krave, svinski hlev in uta za steljo, vse bolj majhno, pa dobro ohranjeno, nadalje 2 orala vinograda, nov ameriški nasad, nekaj njive sadonosnika in pašnika, na lepi legi, 5 minut od državne ceste, ki pelje iz Maribora v Slivnico, cepa prilično 6000 K.

2. posestvice obstoječe iz poslopja in sicer 1 gosposka soba s 4 okni in kuhinja s štedilnikom in 2 manjši sobi za viničarja, vsaka s 3 okni, 2 veži, kuhinja za viničarja, preša, vinska klet, klet za viničarja, hlev za 2 govedi, uta za steljo in skedenj, deloma zidano deloma leseno, srednje ohranjeno, nadalje precejšen kos vinograda, star nasad, ki pa daje 8 polovnjakov vina, nekaj njiv, nekaj sadonosnika, nekaj gozda in pašnika leži 20 minut od Hoč ob vznožju Pohorja, cena približno 7000 K.

Natančnejša pojasnila poda uredništvo „Narodnega lista“ v Celju ali g. dr. Florjan Kukovec v Mariboru, Wildenrainerstr. 14.

Malo posestvo,

2 oziroma 4 orala, lepa, ravna zemljišča z gospodarskimi poslopji, 15 minut od Glavnega trga v Celju oddaljeno, se da ceno v najem. Posebno lepa praseta so istotam na prodaj. Pojasnila daje uredništvo „Narodnega lista“.

Sprejemem več mizarских pomočnikov.

Prednost imajo taki, ki so vajeni mlinskega dela.

Josip Čretnik, stavitelj mlinov, Št. Jur ob j. žel.

Istotam se sprejme

1 učenec za mizarisko obrt. 188 3—3

Velikanske kunce

(domače zajce), plemenske in mladiče belgijske in francoske pasme ter one, ki so nastali vsled križanja teh pasem, daje po najnižjih cenah 153 5—5

Rud. Löwy v Središču, Spodnji Štajer.

Kdor želi kaka pojasnila, naj priloži ::: pismu znamko za odgovor. :::

Oskrbnik

za večje posestvo, kateri razume poljedelstvo, živinorejo in oskrbovanje gozda, se sprejme pod ugodnimi pogoji. Prednost imajo oženjeni in tisti, ki so obiskovali kmetijsko šolo. — Ponudbe naj se pošiljajo na 191 3—1

železnarno A. Pogačnik v RUŠAH pri Mariboru.

Kdor želi kupiti uro, srebrnino ali zlatnino, — naj se obrne na največjo in najcenejšo trdko —

Rafael Salmič

v „Narodnem domu“ v Celju

Velikanska zaloga niklastih, jeklenih, srebrnih in zlatih žepnih ur, budilk, vsakovrstnih stenskih ur, srebrnih in zlatih prstanov, uhanov, zapestnic, verižic, priveskov itd. Velika izber **očal, naočnikov**, zdravniških in drugih **termometrov, barometrov, tehtnic za vino, mošt, žganje** itd. Prosim, **oglejte** si mojo trgovino in zalogo. Velika delavnica za vsakovrstna popravila.

Vsakomur je na ogled stotine zahvalnih in priznalnih pisem.

Naročite cenike, katere razpošiljam zastonj in poštne prosto. 26-7

Točna postrežba! Nizke cene!

Pšenico kupuje po najvišji ceni
Alojz Kupec, mlinar
v St. Lovrencu, p. Sv. Pavel
pri Preboldu. 162 17-5

Darujte za Narodni sklad!

Trgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi potrebščinami, prodaja c. kr. šolskih knjig in igralnih kart

Zvezna trgovina

Celje, Rotovška ulica št. 2

priporoča

kancelijski, konceptni, pismeni, dokumentni, ministrski, ovitni in barvani papir.

svinčniki peresa peresniki radirke
kamenčki tablice gobice črnilo

Trgovske knjige v vseh velikostih črtane z eno ali dvema kolo-
nama, v papir, platno, gradl. ali pol usnje vezane.

Odjemalne knjižice po raznih cenah.

Največja zaloga vseh tiskovin

občinske urade krajne šolske svete, učitelj-
stvo, župnijske urade, okrajne zastope, užitnin-
ske zastope, hranilnice, posojilnice, odvetnike,
notarje in privatnike.

Častna zaloga šol. zvezkov in risank.

Papirnat vreče vseh velikosti po origi-
nalnih tovarniških cenah

Štampilje pečatniki, vignete, (Siegelmarken)
za urade in privatnike izvršujejo
se v najkrajšem času.

Dopisnice umetne, pokrajinske in s cveticami
od najpreprostejše do najfinejše.

Albumi za slike, dopisnice in
poezije. (2) 18

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Ceniki za tiskovine in pisarniške potrebščine
so brezplačno na razpolago.

Trgovci in preprodajalci imajo
izjemne cene.

Priznано dobro blago.
Solidna in točna postrežba.

Sadno drevje

in

cepljeno trsje

prodaja po nizkih cenah 190 2-2

Anton Kupčič, ekonom
pošta PTUJSKA GORA.

195 1

Išče se

sotrudnika

za večje industrijsko podjetje. — Imeti mora
najmanj 2000 kron kapitala in mora biti vešč
slovenskega in nemškega jezika v govoru in
pisavi. Več se izve v uredništvu „Nar. Lista“.

SVARILO

Svarim vsakega v lastno korist, kateri bi šel za
letošnjo jesen kam drugam blago kupovat predno si
naroči vzorce ali si zalogo osebno ogleda v Trgovski
hiši manufakturnega in modnega blaga na drobno
in na **R. STERMECKI, CELJE**
debelo

založnik c. kr. d. uradnikov. Zaloga velikanska. Cene
čudovito nizke. Postrežba strogo solidna. Nakup ne-
prisiljen. Vzorci proti vrnitvi na vse strani zastoj.

Svoji k svojim!

167 16-6

Svoji k svojim!

Franjo Bureš

urar, očalar in v Mariboru
zlatinar

Tegetthofova ulica šte. 33.

priporoča sl. občinstvu svojo bogato zalogo raznovrst-
nih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, daljnogledov,
raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah.
Garancija več let. Vsi popravki se točno in hitro izvrše.

Zahtevajte v vseh tobakarnah!

Slovenci!

Zahtevajte v vseh prodajalnah!

Kupujte samo cigaretni papir in svalčične storžke izborne kakovosti

Cirila in Metoda

od katerega ima družba sv. Cirila in Metoda določene odstotke.

Edina zaloga za Spodnje Štajersko: „ZVEZNA TRGOVINA“ v Celju.

143 21-7

TOMAŽEVA ŽLINDRA

Pazite na zvezdno
znamko
ter varujte se manj
vrednega izdelka.

je **najcenejši** in dokazano **najboljši umetni gnoj**, ki
vsebuje fosforovo kislino; poraben za vsako vrsto rastlin in za
vsako zemljo iz **tovaren za Tomasov fosfat v Berolinu.**

Glavni zastopnik za Spod. ještajersko je
trgovina z železnino in poljedelskimi stroji

„MERKUR“ P. Majdič
Celje.

Ceniki in poučni spisi zastoj.

Kdor naroči cel vagon, dobi posebni popust.

Kdor gnoji s Tomaževo žlindro naj rabi tudi zraven
kalijevo sol ali kajnit ki se dobi po
trgovini z železnino „MERKUR“ P. Majdič, Celje najnižji ceni v

Gnojenje z umetnim
gnojem se dvojno
povrne, to pričajo
dokazi. Ceniki in po-
učni spisi zastoj.